

Łomża, dnia 30.05.2012 r.

MOPS.0711.A.7/2012

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży

WNIOSEK

Zgodnie z planem pracy Rady Miejskiej przedkładam realizację „Strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie miasta na lata 2007-2015” przyjęty uchwałą Nr 74/XV/07 Rady Miasta za 2011 rok.

Z poważaniem

Z up. PREZYDENTA MIASTA

Mirosława Kluczek
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

INFORMACJA

z zakresu realizacji „Strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie miasta na lata 2007-2015” przyjętą Uchwałą Nr 74/XV/07 za 2011

CEL STRATEGICZNY

I. Systematyczna analiza istniejących potrzeb społecznych

Zadania realizowane są na bieżąco. W 2011r pomocą społeczną objęto 1510 rodzin, w tym 2412 osób w rodzinie.

Pracą socjalną objęto 1451 rodzin, 3367 osób w rodzinach. Podpisano 156 kontraktów socjalnych polegających na pisemnym uzgodnieniu z osobą lub rodziną działań mających na celu poprawę sytuacji rodziny. Rodzina bądź osoba zobowiązana jest do utrzymywania kontaktu z pracownikiem socjalnym i informowania o próbach poszukiwania zatrudnienia, podnoszenia lub uzyskania kwalifikacji, udziału w szkoleniach.

Głównym powodem korzystania z pomocy było:

- ubóstwo – 1291
- bezdomność- 30
- potrzeba ochrony macierzyństwa-60
- bezrobocie – 956
- niepełnosprawność – 359
- długotrwała choroba – 364
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 184
- alkoholizm – 57
- trudności w przystosowaniu po wyjściu z zakładu karnego – 25
- trudności w integracji – 21

Jak wynika z w/w informacji najczęstszym powodem korzystania z pomocy było ubóstwo. W myśl ustawy o pomocy społecznej ubóstwo w rodzinie pojawia się w sytuacji, kiedy dochód na osobę jest równy lub niższy od kryterium dochodowego 351 zł na osobę w rodzinie i 477 zł na samotnie gospodarującą.

Główne źródło utrzymania rodzin korzystających z pomocy MOPS

Wynagrodzenie za pracę- 205

Renta, emerytura- 308

Świadczenia rodzinne- 193

Alimenty- 142

Zasiłek z PUP- 58

Świadczenia z MOPS- 429

Dodatek mieszkaniowy- 175

Wykształcenie osób korzystających z MOPS:

- Szkoła specjalna-16
- Podstawowe- 545
- Zawodowe- 479
- Gimnazjum- 49
- Średnie- 363
- Wyższe- 58

971 rodzin korzystających z pomocy społecznej pozostawało bez pracy

- od 1 roku – 200
- od 2 lat – 146
- od 3 lat – 135
- od lat – 153
- od 5 lat i więcej – 337

Na podstawie analizy dokumentów prowadzonych przez pracowników socjalnych określa się, że:

- 300 rodzin korzysta z pomocy od 1 roku
- 226 rodziny od 2 lat
- 154 rodzin od 3 lat
- 230 rodzin od 4 lat
- 600 rodzin od 5 i więcej lat

II. Wsparcie rodzin z dziećmi, a w szczególności zapobieganie patologiom społecznym

Pracownicy socjalni prowadzą systematyczną pracę socjalną z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

W rodzinach *wielodzietnych* praca socjalna dotyczyła edukacji prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich, pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, sąsiedzkich, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, edukacji racjonalnego gospodarowania budżetem domowym.

W rodzinach *niepełnych*: pomoc w dotarciu do poradnictwa specjalistycznego, uzyskaniu przysługujących świadczeń, składania pism procesowych.

W rodzinach gdzie występuje *bezrobocie*: aktywizacja osób bezrobotnych, udostępnienia dostępu do ofert pracy zamieszczanych w Internecie, informowania o szkoleniach zawodowych, pracach społecznie użytecznych.

W rodzinach zagrożonych problemem *alkoholowym* prowadzona praca socjalna dotyczyła wskazywania mechanizmów i skutków uzależnienia, motywowania do podjęcia leczenia i zmiany dotychczasowego zachowania.

W wyniku prowadzonej pracy socjalnej, pracownicy socjalni pozyskali również środki finansowe z funduszu alkoholowego na pomoc dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

Zarządzeniem Nr 123/11 Prezydenta Miasta Łomży z dnia 1 czerwca 2011 w sprawie przyznania środków publicznych z budżetu miasta dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań w zakresie „Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej na 2011 rok” została przyznana dotacja na realizację zadania publicznego „Udzielanie pomocy rzeczowej dzieciom i młodzieży z rodzin, w których występuje problem alkoholowy” Otrzymane środki zostały wykorzystane zgodnie z założonym harmonogramem działania.

Wszystkie zaplanowane w tym okresie działania – udzielenie pomocy rzeczowej i finansowej dzieciom i młodzieży z rodzin, w których występuje problem alkoholowy – zostały zrealizowane.

Adresatami programu były dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowy.

- Zorganizowano imprezę wyjazdową z okazji Dnia Dziecka – w dniu 25 czerwca 2011 - 50-cio osobowa grupa wyjechała na wycieczkę do Mamuciej Doliny w Szostakach k/ Jedwabnego. Program wycieczki zawierał naukę strzelania z łuku, naukę chodzenia na kładach, rozpalamie ogniska bez pomocy zapalek, poznanie zwyczajów i sposobu

prowadzenia gospodarstw przez ludzi pierwotnych, rozpoznawanie tropów zwierząt, wykopaliska archeologiczne, pieczenie kiełbasek przy ognisku, spacer z przewodnikiem oraz relaks na placu zabaw. Podczas wycieczki / w godz. 9-17/ dzieci miały zapewnioną wykwalifikowaną opiekę i pełnowartościowe posiłki. Wszyscy uczestnicy wycieczki otrzymali prezenty w postaci książek i gier planszowych, drobnego sprzętu sportowego / skakanki, hula-hop i in./

- zapewniono 15 dzieciom możliwość uczestniczenia w wypoczynku letnim, kolonie organizowane przez TPD umożliwiły dzieciom wyjazd do miejscowości położonych w górach i nad morzem
- zakupiono podręczniki i przybory szkolne dla dzieci z 27 rodzin
- zakupiono prezenty i słodycze z okazji Dnia Dziecka – wszyscy uczestnicy wycieczki (50-oro dzieci) otrzymali książki, gry planszowe i słodycze, zakupiony sprzęt sportowy był do dyspozycji dzieci przez cały czas pobytu na wycieczce.
- zakupiono odzież dla dzieci z 25 rodzin,
- zrealizowano zakup opału dla 15 rodzin,
- zakupiono meble do spania dla 5 rodzin, 1 rodzinie sfinansowano zakup materiałów remontowych, 1 rodzinie kupiono bojler
- zakupiono paczki żywnościowe dla 30 rodzin

Zorganizowano także spotkanie z Mikołajem, podczas którego 66 dzieci otrzymało paczki ze słodyczami, gry planszowe, zegarki, książki i ręczniki

Rezultaty przeprowadzonych działań:

- zaspokojenie podstawowych potrzeb dzieci i rodzin poprzez udzielenie pomocy rzeczowej w formie dożywiania, zakupu podręczników i przyborów, pokrycie kosztu udziału w wypoczynku letnim, pokrywanie innych kosztów bezpośrednio wpływających na poprawę poziomu życia i możliwości poznawczych,

- zmiana sposobu funkcjonowania rodziny poprzez podjęcie lub kontynuowanie leczenia odwykowego, uczestniczenie w działaniach prowadzonych przez pracowników socjalnych MOPS i OIK mających na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania rodziny, wskazanie możliwości radzenia sobie w trudnych sytuacjach,

- poznanie i rozwijanie umiejętności budowania prawidłowych relacji w rodzinie środowisku rówieśniczym, umożliwienie prawidłowego procesu socjalizacji - uczestniczenie w wyjazdach wakacyjnych, zajęciach i organizowanych imprezach.

Prowadzony program był dodatkowym narzędziem wykorzystywanym do pracy z rodzinami w których występuje problem alkoholowy.

Prowadzone w ramach realizowanego programu działania – są odbierane przez adresatów bardzo pozytywnie.

Widoczna jest poprawa sytuacji rodzinnej i zwiększenie motywacji do systematycznej pracy zmierzającej do zaakceptowania i utrwalenia prawidłowych zachowań.

Dzieci wypoczywające w okresie letnim na koloniach finansowanych ze środków Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii uczestniczyły w warsztatach profilaktycznych dla dzieci i młodzieży „Można inaczej”. Zadanie obejmowało promocję zdrowia, kształtowanie prawidłowych postaw i sposobów komunikacji oraz profilaktykę uzależnień w formie warsztatów.

Udzielana była także pomoc finansowa i rzeczowa. Z pomocy w zakresie dożywiania skorzystało 189 dzieci w wieku do 7 roku życia i 497 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej.

Pomoc psychologiczna

Osoby i rodziny korzystające z pomocy finansowej MOPS korzystały również z pomocy *psychologa*, który służył wsparciem i pomocą w rozwiązywaniu różnych sytuacji kryzysowych i trudnych spraw rodzinnych. Psycholog zatrudniony był na ½ etatu.

W 2011r. udzielił 215 konsultacji indywidualnych w tym rozmowy terapeutyczne dotyczące rozwiązywania problemów rodzinnych oraz wychowania dzieci.

Terapią indywidualną objętych było 9 osób (trudna sytuacja rodzinna podczas rozwodu i po rozwodzie).

Praca z rodziną w sytuacjach konfliktów małżeńskich z zastosowaniem mediacji małżeńskiej, negocjacji, poradnictwa prowadzona była w 2 rodzinach.

Ponadto psycholog 3 krotnie brał udział w zespole interdyscyplinarnym.

Ośrodek prowadził również pracę socjalną z rodzinami z Łomży, których dzieci przebywają w rodzinnej opiece zastępczej. Systematycznie przeprowadzane wywiady w środowisku oraz stały kontakt z rodzinami zastępczymi, pozwala ocenić czy rodzice naturalni przejawiają zainteresowanie swoim dzieckiem czy je odwiedzają, czy starają się je odzyskać?

W zdecydowanej większości rodziny naturalne, patologiczne, po kilku miesiącach od zabrania dziecka do rodziny zastępczej, przestają je odwiedzać lub czynią to sporadycznie, okazjonalnie.

W 2011 roku w rodzinach zastępczych przebywało 62 dzieci.

Powodem ich umieszczenia było:

choroba psychiczna rodziców – 7 dzieci

uzależnienie od alkoholu rodziców – 10 dzieci

sieroctwo całkowite lub jedno z rodziców nie żyje albo przebywa w zakładzie karnym – 7 dzieci

pobyt za granicą przynajmniej jednego z rodziców – 5 dzieci

niezaradność życiowa – 33 dzieci.

Promowanie rodzinnej opieki zastępczej oraz przygotowywanie kandydatów na rodziny zastępcze jest zadaniem Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego. Współpraca sądów rodzinnych z OAO w Łomży pozwala umieszczać dzieci w rodzinnej opiece zastępczej w trybie zabezpieczenia tymczasowego. Takie postępowanie eliminuje nawet czasowy pobyt w placówce opiekuńczej. Tylko w sytuacjach gdy nie ma miejsca w rodzinie zastępczej, na krótki okres czasu dziecko trafia do placówki opiekuńczej, ale zarówno OAO i Sąd stara się takich rozwiązań nie stosować.

Polityka Państwa w zakresie opieki nad dzieckiem społecznie osieroconym zmierza w kierunku maksymalnego ograniczenia liczby dzieci w domach dziecka na rzecz rodzinnej opieki zastępczej. W Łomży reorganizację systemu opieki zastępczej nad dzieckiem społecznie osieroconym rozpoczęto w 1999r. Zadanie to powierzono Ośrodkowi Adopcyjno-Opiekuńczemu.

W roku 2011 zgłosiło się do OAO 36 rodzin zainteresowanych opieką zastępczą nad dziećmi. Większość to kandydaci na rodziców adopcyjnych. Część podjęła proces przygotowania do roli opiekunów zastępczych, część nadal nie zadeklarowała się. Ośrodek przeprowadził 17 procedur adopcyjnych, wskutek czego 21 dzieci znalazło nowy dom.

Ponadto **37 dzieci** zostało umieszczone w rodzinach zastępczych z pominięciem placówki opiekuńczej.

Wspierał rodziny zastępcze w różnych problemach związanych z opieką i wychowaniem dzieci, oraz diagnozował dzieci przebywające w opiece zastępczej.

Uczestniczył w posiedzeniach sądu rodzinnego we wszystkich sprawach o ustanowienie rodziny zastępczej i w sprawach adopcyjnych.

Prowadził pracę socjalną 17 z rodzinami naturalnymi, których dzieci przebywają w rodzinnej opiece zastępczej.

Z mocy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011r. DzU nr 149, Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Łomży został rozwiązany. Budowanie i opiekę nad systemem rodzinnej opieki zastępczej przejęło Centrum Pieczy zastępczej w Łomży, które realizuje ustawowo przewidziane zadania organizatora pieczy zastępczej.

Osoby i rodziny doświadczające przemocy domowej oraz różnych sytuacji kryzysowych mogą korzystać z profesjonalnej pomocy specjalistów w **Ośrodku Interwencji Kryzysowej**.

W Ośrodku jest zatrudnione 4 osoby na 4 etaty:

- kierownik (½ etatu)/ pracownik socjalny (1/2 etatu)- od 01.11.2011r cały etat kierownika
- psycholog
- specjalista pracy socjalnej
- pracownik administracyjno – gospodarczy

Na obsługę prawną w OIK zawarto umowę cywilno – prawnej z Kancelarią Adwokacką.

Z pomocy OIK skorzystało w ciągu omawianego okresu 254 osoby.

W 2011r przyjęto 450 zgłoszeń sytuacji kryzysowych najczęściej związanych z przemocą domową, problemem alkoholowym, problemami wychowawczymi, czy też konfliktami rodzinnymi. Zgłoszenia pochodziły z Komendy Miejskiej Policji w Łomży, z MOPS, z GOPS, od rodzin, osób indywidualnych, z „Niebieskiej Linii”, ze szkół ponadgimnazjalnych, a także zgłoszenia anonimowe. Z pomocy OIK z formie schronienia w hotelu skorzystało 30 osób.

Udzielono 1148 porad, z czego: 553 psychologicznych, 292 prawnych, socjalnych 303.

Pracownicy OIK uczestniczyli w przesłuchaniach w sądzie w charakterze świadków w sprawach klientów, przeprowadzili 5 spotkań promocyjnych i edukacyjnych, 13 spotkań grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie (7 osób). Odbyły się również:

- spotkania pracowników OIK w charakterze koordynatorów i członków grup roboczych przy realizacji procedury Niebieskiej Karty (26 procedur)
- poradnictwo socjalne dla osadzonych w Zakładzie Karnym w Czerwonym Borze (2 spotkania)
- warsztaty dla rodziców w ramach profilaktyki krzywdzenia małych dzieci „Dobry rodzic dobry start” (2 spotkania).

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w 2011 roku realizował program „Rodzina bez przemocy” współfinansowany ze środków ŁPPIPA oraz Patologii Społecznych. W ramach tego projektu odbywały się systematyczne dyżury psychologa i pracowników socjalnych (20 dyżurów, 45 porad dla 37 osób), warsztaty psychoedukacyjne przeznaczone dla matek, w których rodzinach występowała przemoc (uczestniczył 1 ojciec), zajęcia opiekuńczo - wychowawcze dla dzieci, szkolenia na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie. OIK zorganizował również dla uczestników projektu wyjazd do kina w Białymstoku, opłacił koszty uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych, rekreacyjnych dla dzieci i ich rodziców (zajęcia karate, bilety na basen i do teatru), a na koniec projektu spotkanie wigilijne.

Dużym wsparciem dla rodzin jest także działalność **Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy** w Łomży. W roku 2011 roku prowadził działalność opiekuńczo wychowawczą zgodną z celami strategii w obszarze **dzieci i młodzieży** w zakresie:

- zagrożenia wykluczeniem społecznym
- profilaktyki uzależnień
- przemocy w rodzinie
- agresji rówieśniczej
- pedagogizacji rodziców
- osób niepełnosprawnych
- spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży

Cele te realizowane były w 2011 roku poprzez:

1. prowadzenie 2 placówek wsparcia dziennego zw. Środowiskowymi Ogniskami Wychowawczymi dla 70 dzieci
2. udzielanie pomocy pedagogicznej i materialnej rodzinom
3. dożywianie dzieci 70 dzieci
4. działania Tepedowskiego Rzecznika Praw Dziecka – udzielono 45 porad
5. organizacja i prowadzenie akcji letniego wypoczynku dla dzieci – 369 dzieci / turnusy profilaktyczno edukacyjne – profilaktyka alkoholowa, przemoc i agresja rówieśnicza, z nauką języka angielskiego, wypoczynkowo poznawcze, sportowe/
6. prowadzenie poradnictwa na rzecz rodzin wychowujących osobę niepełnosprawną
7. prowadzenie gimnastyki korekcyjnej dla dzieci z zaburzonym rozwojem somatycznym dla 75 dzieci
8. realizacja programów profilaktyczno edukacyjnych dla rodzin dotkniętych bądź zagrożonych problemem alkoholowym, przemocą oraz agresją; ogółem w n/w programach wzięło udział 460 dzieci:
  - a. Programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży „można inaczej -radość bez alkoholu” oraz „alkohol kradnie wolność” „dziękuję nie piję” z rodzin uzależnionych bądź dotkniętych alkoholizmem.
  - b. „Jesteśmy z Tobą” pomoc rodzinom w trudnej sytuacji materialnej
  - c. Program „kiedy dopada nas złość” oraz „co zrobić ze swoją złością” dla dzieci i młodzieży z zakresu przeciwdziałania agresji.
  - d. Program innowacyjny – pomoc dla rodzin żyjących w ubóstwie
  - e. Program profilaktyczno edukacyjno „mądrze i zdrowo żyć,, oraz „zanim spróbujesz” realizowany w 2 świetlicach socjoterapeutycznych i 2 punktach wsparcia.
  - f. „ Jesteśmy razem” - integracja dzieci niepełnosprawnych z ich zdrowymi rówieśnikami.
9. spotkanie wigilijne dla 70 wychowanków Środowiskowych Ognisk Wychowawczych
10. wydanie 110 paczek świątecznych dla rodzin
11. współdziałanie z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, zakładami pracy, placówkami opiekuńczo wychowawczymi działającymi na rzecz dzieci i młodzieży .
12. udział przedstawiciela TPD w powiatowej radzie ds. osób niepełnosprawnych.
13. udział przedstawiciela TPD w Lokalnym Interdyscyplinarnym Zespole ds. przemocy w rodzinie przy Prezydencie Miasta Łomża
14. zdobywanie środków finansowych na działalność statutową.

Realizacja celu strategicznego polegać ma na jak najlepszym zaspokojeniu potrzeb społecznych w sferze między innymi; pomocy społecznej.

Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Łomży dysponuje 24 miejscami, w skład Placówki Wielofunkcyjnej wchodzi :

Grupa socjalizacyjna -19 miejsc

Grupa interwencyjnej,- 5 miejsc

Mieszkanie usamodzielnienia

Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza w Łomży jest placówką typu socjalizacyjno- interwencyjnego. Sprawuje całodobową opiekę nad dzieckiem pozbawionym trwale lub czasowo opieki ze strony rodziny własnej, zaspokaja potrzeby życiowe przebywających w niej dzieci, zgodnie ze standardami usług opiekuńczo- wychowawczych. W placówce sporządzana jest diagnoza stanu psychofizycznego i sytuacji życiowej dziecka. Na jej podstawie opracowuje się program indywidualnej współpracy z dzieckiem i jego rodziną. Praca z dzieckiem opiera się na organizowaniu zajęć wychowawczych, korekcyjnych, kompensacyjnych oraz terapeutycznych rekompensujących brak wychowania w rodzinie i przygotowujących do życia społecznego. Równolegle prowadzona jest praca z rodziną w celu stworzenia warunków powrotu dziecka do domu.

Placówka spełnia wymagane standardy w zakresie warunków lokalowych i sanitarno- higienicznych.

Według stanu na 31.12.2011r. w Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej w Łomży przebywało 24 wychowanków: (23 przebywało na grupie socjalizacyjnej a 1 osoba na grupie interwencyjnej) w tym 8 dziewcząt i 16 chłopców. Przebywająca w placówce młodzież jest w wieku od 11 do 19 lat. Wszyscy wychowankowie zostali umieszczeni w Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej w Łomży w oparciu o postanowienia Sądu Rejonowego w Łomży (Wydział Rodzinny i Nieletnich). Wychowankowie zostali objęci całkowitą opieką do momentu usamodzielnienia. Zarówno wychowankowie przebywający w placówce jak i usamodzielniani podopieczni otrzymują przysługujące im świadczenia, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W 2011r Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza w Łomży realizowała również inne cele. Ponad zaspokajanie szerokiego wachlarza potrzeb wychowanków, placówka wspierała rodzinę w wypełnianiu jej elementarnych funkcji. Czyniła to poprzez pedagogizację rodziców i opiekunów, której głównym celem było zachęcenie rodziców do aktywnego włączenia się w proces dydaktyczno- wychowawczy podopiecznych. Indywidualne spotkania z rodzicami i opiekunami miały również na celu zwiększenie świadomości o emocjach z jakimi borykają się wychowankowie skierowani do placówki. Podczas całego roku wychowawcy, pedagog i psycholog prowadzili z wychowankami zajęcia ukierunkowane do podjęcia samodzielnego życia po opuszczeniu placówki. Poza tym wychowankowie uczestniczyli w zajęciach z zakresu edukacji kulturalno- społecznej, wdrażające do właściwego uczestnictwa w życiu społecznym. Uczniowie mający problemy edukacyjne mogli liczyć na zajęcia z wyrównywania wiedzy z poszczególnych przedmiotów, natomiast pedagog i psycholog cyklicznie przeprowadzali zajęcia o charakterze specjalistycznym i kompensacyjnym.

W 2011 roku w placówce realizowany był program profilaktyczny pt., **Umiem wybrać- wiem co dobre**". Środki na realizację tego programu pozyskano z Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej.

Zajęcia sportowe

Zajęcia sportowe realizowane w roku 2011 miały na celu nauczanie, doskonalenie oraz propagowanie ruchu w życiu młodego człowieka. Program zawierał działania charakterze profilaktycznym zwłaszcza w zakresie promocji zdrowego stylu życia. Został dostosowany do potrzeb i zainteresowań uczestników, ich wieku, stanu zdrowia oraz sprawności fizycznej poszczególnych wychowanków. W zajęciach zastosowano elementy gier, minigier, zabaw, ćwiczeń gimnastycznych stosowanych głównie w piłce nożnej, piłce siatkowej, piłce koszykowej, gimnastyce, gimnastyce korekcyjnej, sportach zimowych i atletyce, z głównym naciskiem na zagadnienie jak ważny jest ruch w dzisiejszych czasach. Zajęcia prowadzone

były na boisku Orlik, boisku tartanowym, przy ul. Nowogrodzkiej, sali gimnastycznej przy ul. Rybaki terenach rekreacyjnych miasta Łomża oraz pomieszczeniach WPOW.

Imprezy sportowe

1. Udział wychowanków w charytatywnym meczu piłki nożnej pod hasłem „Serca sercom”.
2. Udział w przygotowaniu oraz wzięcie udziału w II Podlaskim Turnieju Strzeleckim dla
3. Placówek Opiekuńczo- Wychowawczych organizowanym przez Wielofunkcyjną Placówkę Opiekuńczo- Wychowawczą w Łomży.
4. Udział wychowanków w „Turnieju warcabowym o mistrzostwo województwa podlaskiego placówek opiekuńczo- wychowawczych” w Supraślu.
5. Udział wychowanków w turnieju strzeleckim organizowanym dla placówek opiekuńczo- wychowawczych w Olsztynie.

Zajęcia terapeutyczno-teatralne

Ukierunkowywanie wychowanków na uczestnictwo w kulturze, udział wychowanków w zajęciach teatralnych organizowanych przez p. Beatę Antoniuk z Teatru Lalki i Aktora.

Wychowankowie przygotowali i uczestniczyli w przedstawieniu bożonarodzeniowym pt. „Szukając sensu Bożego Narodzenia”.

Zajęcia teatralne miały również charakter terapeutyczny. Celem zajęć była minimalizacja zagrożeń związanych z eskalacją agresji i przemocy wśród naszych wychowanków poprzez udział w zajęciach. Zajęcia kształtowały właściwą postawę uczestników pełnych ambicji i chęci do pokonywania własnych słabości, rozwijały umiejętności wypowiadania się mówienia tekstu, wdrażały do zgodnej pracy w grupie, kształtowały dobre relacje między uczestnikami. Podczas spotkań wychowankowie rozwijali percepcję i ekspresję twórczą, byli stymulowani do wyobraźni i twórczego myślenia.

Zajęcia profilaktyczno-terapeutyczne

Zajęcia profilaktyczno- kompensacyjne ukierunkowane były na przybliżenie młodzieży problemów związanych z uzależnieniem od papierosów, alkoholu, dopalaczy i narkotyków. Celem zajęć było przybliżenie konsekwencji wynikających z podejmowania tego rodzaju zachowań. Wychowankom zgłaszającym problemy z zakresu terapii uzależnień, umożliwiano uczestnictwo w terapiach indywidualnych organizowanych w Wojewódzkim Ośrodku Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży

Imprezy integracyjne:

1. Przygotowanie i udział w II Podlaskim Turnieju Strzeleckim dla Placówek Opiekuńczo- Wychowawczych organizowanym przez Wielofunkcyjną Placówkę Opiekuńczo- Wychowawczą w Łomży.
2. Wyjazd wychowanków na wycieczkę do Olsztyna. Podopieczni zgłębiali wiedzę historyczną oraz w atrakcyjny sposób spędzali wolny czas.
3. Uczestnictwo w wycieczce do Torunia, gdzie oprócz poszerzenia wiedzy historycznej dzieci miały okazję upiec własne pierniki.
4. Wyjazd wychowanków na wycieczkę do Zakopanego gdzie oprócz bogatego programu zwiedzania, przyswajali umiejętność jazdy na nartach.

Zajęcia socjoterapeutyczne

Zajęcia socjoterapeutyczne przeprowadzono na podstawie autorskiego programu, którego głównym celem było budowanie kompetencji społecznych wychowanków Wielofunkcyjnej

Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Łomży. Autorką programu była prowadząca zajęcia pani psycholog. Podczas zajęć realizowano cele edukacyjne, terapeutyczne oraz rozwojowe. Prowadzone zajęcia miały na celu pozytywną zmianę funkcjonowania wychowanków w wymiarze korekcyjnym i kreatywnym. Zmiany korekcyjne (szczególnie zmniejszenie zaburzeń zachowania) związane są z realizacją celów terapeutycznych, a kreatywne – z realizacją celów rozwojowych i edukacyjnych.

Mieszkanie usamodzielnienia

Nastąpił wzrost niezależności naszej wychowanki, która od września 2011r. rezyduje w mieszkaniu należącym do placówki. Samodzielne funkcjonowanie rozwinęło w wychowance poczucie odpowiedzialności i niezależności. Dziewczyna otrzymuje stosowne środki, którymi musi sama gospodarować. Samodzielnie prowadzi gospodarstwo domowe. Wychowanka jest stale monitorowana przez pracowników placówki, którzy chętni służą pomocą i wspierają ją.

Istotną rolę przy realizowaniu Strategii rozwiązywania problemów społecznych odgrywa również **Komenda Miejskiej Policji w Łomży**.

Szczególnie ważną grupą adresatów w policyjnej profilaktyce stanowią dzieci i młodzież, gdzie poprzez wczesne i konsekwentne oddziaływanie na ich świadomość kształtuje się poprawność postaw, co z pewnością w dużej mierze ma wpływ na poprawę poziomu bezpieczeństwa młodego pokolenia. Komenda Miejska Policji w Łomży wspólnie z lokalnymi instytucjami i organizacjami od lat realizuje szereg długofalowych programów, działań i konkursów profilaktycznych skierowanych właśnie do tej grupy odbiorców. Prowadzimy działania edukacyjne, informacyjne, ale także alternatywne skierowane do wszystkich grup wiekowych.

Funkcjonariusze KMP w Łomży prowadzą liczne szkolenia wśród kadry pedagogicznej szkół i przedszkoli oraz uczestniczą w szkolnych zebraniach rodziców, wskazując główne zagrożenia dzieci i młodzieży, ich przyczyny, środki zaradcze, jak też działania pomocowe. Działania profilaktyczne podjęte przez KMP w Łomży w roku 2011 zmierzały do osiągnięcia oczekiwanej skuteczności w zakresie ograniczenia zagrożeń łomżyńskich społeczności, w tym także podnoszących poziom bezpieczeństwa w szkołach i placówkach szkolnych.

Zgodnie z realizacją **Krajowego Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przestępczości wśród Dzieci i Młodzieży** KMP w Łomży zrealizowała m.in. program profilaktyczny „Bezpieczne wakacje”, którego celem jest przede wszystkim ograniczenie tragicznych zdarzeń z udziałem dzieci w okresie wakacji/ferii, przygotowanie dzieci i młodzieży do bezpiecznego wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych, inspirowanie młodego pokolenia do aktywnego wypoczynku - wolnego od używek i zachowań agresywnych, a także podniesienie świadomości społecznej na temat konieczności współodpowiedzialności osób dorosłych za bezpieczeństwo dzieci. W ramach tych działań wspólnie z szeregiem innych podmiotów pozapolicyjnych przeprowadzono 50 spotkań edukacyjnych, w których uczestniczyło łącznie 3845 osób, głównie dzieci i młodzieży. Organizowano je w szkołach oraz miejscach zbiorowego wypoczynku dzieci i młodzieży, także podczas letnich szkół bezpieczeństwa.

W ramach programu „Bezpieczne ferie” przeprowadzono ogółem 42 spotkań edukacyjnych, w których uczestniczyło 2481 dzieci i młodzieży oraz ich opiekunowie.

Corocznie z początkiem roku szkolnego łomżyńscy policjanci realizują program „Bezpieczna droga do szkoły/domu”, którego zasadniczym celem jest poprawa poziomu bezpieczeństwa w drodze do szkoły/domu wśród uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz uaktywnienie dzieci i młodzieży, ich rodziców i opiekunów. W ramach

realizacji programu między innymi: przed rozpoczęciem roku szkolnego dokonano lustracji infrastruktury drogowej oraz oznakowania dróg w rejonach szkół, a także sprawdzono stan techniczny gimbusów i autobusów świadczących usługi na rzecz szkół. Przeprowadzono łącznie 50 spotkań w szkołach podstawowych i gimnazjach z terenu Łomży i powiatu łomżyńskiego, których tematyka dotyczyła elementarnych zasad bezpieczeństwa, w tym także w ruchu drogowym. Spotkania te propagowały postawy sprzyjające unikaniu niebezpieczeństw typowych w drodze do szkoły i ze szkoły. Uczestniczyły w nich 2542 dzieci i młodzieży. Podczas spotkań rozdysponowano 1103 elementów odblaskowych oraz plany lekcji i zakładki opatrzone hasłami dotyczącymi bezpiecznych zachowań.

Policyjnymi działaniami profilaktycznymi objęta jest także starsza młodzież poprzez realizację programu „Twoje Życie – Twój Wybór”, którego głównym celem jest ograniczenie zagrożeń młodzieży wynikających z faktu podjęcia pracy za granicą oraz działalności przestępczej firm i osób, pośredników na rynku pracy, ugruntowanie wśród młodzieży skutecznych mechanizmów obronnych wobec negatywnych zjawisk społecznych. W trakcie realizacji programu między innymi: przeprowadzono spotkania edukacyjno-informacyjne z młodzieżą szkół średnich, w trakcie których przekazano wiedzę i porady w zakresie unikania zagrożeń w przedmiotowym zakresie. W spotkaniach tych rozdysponowano ulotki dotyczące wyżej wymienionej tematyki przekazując je uczniom oraz pedagogom szkolnym.

W roku 2011 w ramach profilaktyki związanej z problematyką narkotyków KMP w Łomży pozyskała z Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej środki finansowe na realizację „Jestem z Łomży myślę trzeźwo” 8953,80 zł oraz „Dobrą radę - podaj dalej” 2.484zł.

Działania „Jestem z Łomży- myślę trzeźwo” miały na celu uświadomienie uczestnikom ruchu drogowego, a w szczególności młodym kierowcom zagrożeń jakie niesie za sobą kierowanie pojazdami po zażyciu środków psychoaktywnych. W związku z tym stworzono akcję promującą zdrowy i bezpieczny tryb życia poprzez rozdawanie wśród kierowców ulotek mówiących o zagrożeniach wynikających z kierowania pojazdami po spożyciu alkoholu, narkotyków, wzmożenie kontroli drogowych kierujących w celu wyeliminowania z ruchu drogowego uczestników którzy prowadzą pojazdy pod wpływem takich substancji. Zakupiono narzędzia potrzebne do kontroli uczestników ruchu drogowego, w tym stanu wykluczającego bycie pod wpływem narkotyków (narkotestery) oraz testery pozwalające zidentyfikować narkotyk.

Działania konkursu plastycznego pt. „Dobrą radę - podaj dalej” skierowane były do uczniów klas IV – VI łomżyńskich szkół podstawowych. Jego istotą było przygotowanie przez dzieci prac plastycznych poruszających jedno z ważniejszych problemów społecznych związanych z próbami sięgania po różnego rodzaju używki jak alkohol, papierosy, dopalacze czy narkotyki. W konkursie udział wzięło w sumie kilkudziesięciu uczniów z łomżyńskich szkół podstawowych z których wyłoniono 5 zwycięzców.

W ramach projektu opracowano graficznie plany lekcji na których umieszczono zwycięskie prace, informacje o ich autorach oraz treści informacyjno-edukacyjne. 4000 planów lekcji zostanie rozdysponowanych wśród dzieci i młodzieży podczas realizowanych przez Policję spotkań edukacyjnych w 2012 roku.

Ponadto Komenda Miejska Policji w Łomży zorganizowała i przeprowadziła spotkania z młodzieżą gimnazjalną i licealną ze szkół miasta i powiatu. Tematyka spotkań dotyczyła konsekwencji prawnej nieletnich. W cyklu 67 spotkań uczestniczyło łącznie 2424 uczniów oraz nauczyciele. W ramach współpracy z podmiotami pozapolicyjnymi pozyskano środki na wydruk i zakup materiałów profilaktycznych, pozyskano 4261 szt. elementów odblaskowych za kwotę 3811 zł, które rozdysponowano wśród dzieci szkół podstawowych.

Ponadto w zakresie profilaktyki dzieci i młodzieży rozpowszechniono wśród uczniów szkół podczas realizacji programów i działań profilaktycznych materiały instruktarzowo-edukacyjne (zakładki, plany lekcji, ulotki i plakaty). Dzielnicowi oraz specjaliści ds. nieletnich i patologii oraz policjanci Nietatowego Zespołu ds. Rozpoznawania i przeciwdziałania Przestępczości oraz demoralizacji Nieletnich KMP w Łomży utrzymywali bieżące kontakty z kierownictwem szkół oraz pedagogami, w ramach których wspólnie rozwiązywali problemy w zakresie zagrożeń przestępczością i zjawiskami patologii społecznej pojawiającym się w środowisku uczniowskim. Wystosowano pisma do dyrekcji wszystkich szkół i placówek oświatowych na terenie miasta i powiatu łomżyńskiego celem nawiązania dalszej współpracy i uaktualnienia danych osób z ramienia KMP w Łomży zajmujących się problematyką osób nieletnich. Kilukrotnie prowadzone były szkolenia dla nauczycieli i kadry pedagogicznej szkół ponadpodstawowych i burs szkolnych dotyczące problematyki zagrożeń narkotykowych wśród młodzieży jak również procedur postępowania nauczycieli w zakresie narkotyków i alkoholu z udziałem uczniów.

2011 roku KMP w Łomży realizowała kampanię społeczną pn. „Łomżyńscy Seniorzy”. Kampania swoimi celami realizowała założenia ogólnopolskiego programu „Razem Bezpieczniej”. Elementami jej były spotkania z seniorami realizowane m.in. na terenie kościołów, w kołach seniorów, Uniwersytecie Złotego Wieku oraz akcja kolporterska opracowanych ulotek i plakatów w miejscach publicznych, przychodniach lekarskich, przy współpracy z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży. Spotkania z seniorami realizowane były również we współpracy z Duszpasterstwem Ratownictwa Medycznego Diecezji Łomżyńskiej oraz ratownikami Grupy Ratowniczej przy Stowarzyszeniu Pomocy Rodzinom „Nadzieja” w Łomży pod medialnym patronatem Radia Nadzieja 103,6 FM. Partnerami kampanii był Urząd Miejski w Łomży który przekazał na realizację przedsięwzięcia środki finansowe w kwocie 1.000 zł oraz Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa, która przekazała kwotę 400 zł. Przy współpracy z Kapelanem ulotki były przekazane osobom starszym przez księży w ramach kolędy oraz przez studentów PWSI i P w Łomży, którzy wraz z pracownikami socjalnymi MOPS odwiedzali osoby starsze, schorowane, niezaradne życiowo. W związku z realizacją kampanii w lokalnych mediach i na stronie internetowej KMP w Łomży umieszczano apele i rady. Powyższe działania realizowane były przez cały rok 2011.

W realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie miasta włączył się Zespół Szkół Weterynaryjnych Ogólnokształcących Nr 7 w Łomży
W szkole realizowane są zadania na podstawie;

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie MENiS z dnia 26.02.2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458)
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31.01.2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 10 z 2002 r., poz. 96)
- Rozporządzenie MENiS z dnia 19.07.2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej

prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. Nr 121 z 2002 r., poz. 1037)

- Program Ochrony Zdrowia Psychicznego
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii
- Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV
- W szkole realizowane były cele operacyjne dotyczące:
  - Zapobieganie przemocy i wszelkim przejawom agresji fizycznej i psychicznej
- Przeciwdziałanie uzależnieniom od alkoholu, narkotyków, papierosów, hazardu Internetu.
- Propagowanie zdrowego stylu życia wśród uczniów.
- Kształtowanie prawidłowych relacji adolescent– rodzic.
- Pomoc uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.
- Zapobieganie zjawiskom „Eurosieroctwa
- Zjawiska społeczno-zdrowotne
- Szkolne obserwacje i działania wobec młodzieży pozostającej bez opieki rodzicielskiej
(eurosieroctwo)

Wsparciem dla rodzin jest również ustawa o świadczeniach rodzinnych, którą realizuje Referat Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych Urzędu Miasta w Łomży.

Świadczenia rodzinne pobierało 3384 rodziny. Wydatki na świadczenia finansowane z dotacji celowej przedstawiały się następująco:

1. zasiłki rodzinne 49909 świadczeń na kwotę 4 253 388 zł,

2. dodatki do zasiłku rodzinnego 16073 świadczenia, z tego z tytułu:

* urodzenia dziecka 283 świadczenia na kwotę 283 000 zł,

* opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego 1436 świadczeń na kwotę 559 869 zł,

* samotnego wychowywania dziecka 2713 świadczeń na kwotę 468 170 zł,

* kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego 2122 świadczenia na kwotę 164 080 zł,

* podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania 79 świadczeń na kwotę

5 870 zł,

* pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła 48 świadczeń na kwotę 4 320 zł,

* na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła 31 świadczeń na kwotę 1550 zł,

- * wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej 6495 świadczeń na kwotę 519 600 zł,
- 3 .zasiłki pielęgnacyjne 17304 świadczenia na kwotę 2 647 512 zł,
- 4 .świadczenia pielęgnacyjne 2 321 świadczeń na kwotę 1 194 718 zł,
- 5. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka 634 świadczenia na kwotę 634 000 zł

Na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono 6096 świadczeń na kwotę

2 0171 164 zł, z tego na osobę uprawnioną w wieku:

- 0 – 17 lat - 4762 świadczenia na kwotę 1 556 204 zł,
- 18 – 24 lat - 1334 świadczenia na kwotę 4 609 960 zł.

W 2011 roku świadczenia z funduszu alimentacyjnego pobierało 329 rodzin, z

tęgo o dochodzie w przeliczeniu na osobę:

- bez dochodu - 65 rodzin,
- od 0,01 do 100 zł – 77 rodzin,
- od 100,01 do 252 zł – 57 rodzin,
- od 252,01 do 362,50 zł – 29 rodzin,
- od 362,51 do 504 zł – 60 rodzin,
- od 504,01 do 583 zł – 17 rodzin,
- od 583,01 do 725 zł – 24 rodziny.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane 496 osobom uprawnionym

były w wysokości:

- do 100 zł – 6,
- od 100,01 do 200 zł – 88,
- od 200,01 do 300 zł – 148 ,
- od 300,01 do 400 zł – 128,
- od 400,01 do 500 zł - 126.

Liczba osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w stosunku

do których zasądzone zostało świadczenie alimentacyjne 496, z tego w wysokości:

- do 100 zł – 6 osób,
- od 100,01 do 200 zł – 88 osób,
- od 200,01 do 300 zł – 148 osób,
- od 300,01 do 400 zł – 128 osób,
- od 400,01 do 500 zł – 91 osób,
- od 500,01 do 700 zł – 26 osób,
- od 700,01 do 900 zł – 7 osób,
- od 900,01 zł – 2 osoby.

Na terenie miasta jest 226 dłużników zobowiązanych do zwrotu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych.

III. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin oraz ich integracja ze społeczeństwem

„ Wykluczenie społeczne to sytuacja umożliwiająca lub znacznie utrudniająca jednostce lub grupie zgodne z prawem pełnienie ról społecznych, korzystanie z dóbr publicznych infrastruktury społecznej, gromadzenie zasobów i zdobywanie dochodów w godny sposób”¹
Bardzo podatną grupą na wykluczenie społeczne są osoby bezrobotne.

¹ Problemy definicyjne zjawiska wykluczenia Raport Grupy nr 2 Zespołu Zadaniowego ds. Reintegracji Społecznej MGPIPS, Warszawa 2003, s.17

Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie pomocy bezrobotnym prowadzone są w dwóch kierunkach:

1. zapewnienie środków utrzymania umożliwiających przetrwanie trudnego okresu pozostawania bez pracy,
2. aktywizacja osób bezrobotnych mających na celu wyjście z sytuacji bezrobocia.

Praca socjalna wobec każdej osoby bezrobotnej, ukierunkowana jest na:

- doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia,
- zmianę obrazu siebie oraz ukształtowanie właściwej postawy, prezentowanej na rynku pracy.

Dużym wsparcie dla osób bezrobotnych była realizacja po raz czwarty projektu systemowego „EFS- Nowa droga do sukcesu” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej.

Projekt dotyczył działania 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Realizowany był w okresie od 01.03.2011r do 31.12.2011r.

W projekcie brało 103 osoby (88 kobiet i 15 mężczyzn) w tym 21 osób niepełnosprawnych bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo z terenu miasta Łomża.

Celem nadrzędnym projektu było zwiększenie integracji zawodowej i społecznej osób nieaktywnych zawodowo

Cele szczegółowe:

- zdobycie lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych - umożliwiających wejście na rynek pracy,
- nabycie wiedzy z zakresu poruszania się na otwartym rynku pracy,
- podniesienie samooceny oraz nabycie umiejętności rozwiązywania problemów
- nabycie wiedzy z zakresu pełnienia ról w rodzinie (relacje rodzic – dziecko)
- nabycie wiedzy z zakresie zarządzania budżetem osobistym.

Realizacja projektu rozpoczęła się od przeprowadzenie naboru uczestników. Rekrutację uczestników projektu przeprowadzili pracownicy socjalni we współpracy z zespołem projektowym. W wyniku rekrutacji wyłoniono 103 osobową grupę beneficjentów ostatecznych (87 kobiet i 18 mężczyzn).

Udział w projekcie służył zwiększeniu motywacji do zmiany swej sytuacji życiowej przez uczestników warsztatów, a w konsekwencji podjęciu zatrudnienia.

Pod koniec kwietnia 2011 uruchomiona została pierwsza forma wsparcia w postaci grupowego poradnictwa psychologicznego i doradztwa zawodowego. Zgodnie z harmonogramem realizacji projektu, zajęcia odbywały się w okresie od maja do sierpnia 2011

W wyniku przeprowadzonych postępowań przetargowych powstały oszczędności, które przeznaczone zostały na dodatkowe działania skierowane bezpośrednio do beneficjentów projektu.

Beneficjentom dodatkowo zorganizowano:

- kursy prawa jazdy Kat. B, w których udział wzięło 15 uczestników projektu;
- szkolenie opiekun osób starszych i niepełnosprawnych dla 6 osób;
- warsztaty z psychologiem 6 osób
- warsztaty z doradcą zawodowym 6 osób
- warsztaty z tworzenia wizerunku 109 osób
- warsztaty wyjazdowe integracyjne dla uczestników i ich rodzin.

Na koniec szkoleń wszyscy beneficjenci otrzymali zaświadczenia potwierdzające posiadanie kwalifikacji zawodowych, każdy uczestnik otrzymał wsparcie finansowe w formie zasiłku celowego – 117 osób.

Przez cały czas realizacji projektu prowadzona była praca socjalna w miejscu zamieszkania z uczestniczkami projektu i ich rodzinami. Zostały podpisane kontrakty socjalne określające sposób współdziałania beneficjentów z pracownikiem socjalnym w zakresie rozwiązywania osobistych problemów, przezwycięzania trudnych sytuacji życiowych w celu aktywnej integracji społecznej.

W trakcie realizacji projektu prowadzona była jego promocja.

W okresie od maja r. do listopada 2011 w lokalnych stacjach radiowych oraz na stronach www Miasta Łomży i MOPS ukazały się ogłoszenia promujące projekt.

W dniach 30 czerwca i 29 listopada 2011r. odbyły się konferencje promocyjne zorganizowane w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego Łomży z udziałem mediów lokalnych, władz Miasta, przedstawiceli samorządu lokalnego i instytucji działających na rzecz osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Zgodnie z harmonogramem projektu w dniu 15 września odbył się wyjazd integracyjny do Warszawy uczestniczyło 50 osób. Kolejny wyjazd integracyjny w dniu 21 października do kina w Białymstoku na film „Rok 1920 Bitwa Warszawska” uczestniczyło w nim 38 osób.

Poszczególne formy wsparcia ukończyły:

1. warsztaty z psychologiem 108 osoby
2. doradztwo zawodowe zajęcia grupowe 108 osoby
3. warsztaty zarządzanie budżetem osobistym 104 osoby
4. pierwsza pomoc przedmedyczna 103 osoby
5. warsztaty szkoła dla rodziców dla 75

Szkolenia zawodowe:

1. kurs ogólnobudowlany nowoczesne wykańczanie wnętrz 6 osób
2. pracownik magazynowy z obsługą wózka jezdniowego dla 8 osób
3. kurs kasjer-fakturzysta 37 osób
4. kurs przedstawiciel handlowy z obsługą komputera 10 osób
5. szkolenie opiekun osób starszych i niepełnosprawnych 21 osób
6. szkolenie opiekun dzieci „Profesjonalna niania” 10 osób.
7. kurs małej gastronomii 15 osób
8. kurs języka angielskiego podstawowy 19 osób
9. kurs prawa jazdy Kat. B. 14 osób
10. stylizacja paznokci 24 osoby
11. warsztaty z tworzenia wizerunku 98 osób

12. wyjazdy integracyjne dla uczestników i ich rodzin 52 osoby; 23 osoby promocja zdrowia. Wyjazd dla uczestników i ich rodzin miały na celu integrację rodziny, naukę spędzania czasu, budowanie więzi i efektywną komunikację w rodzinie.

Warsztaty z promocji propagowały zdrowy styl życia uczyły jak zachować abstynencję, szukać wsparcia oraz jak samemu go umiejętnie udzielać a także jak umiejętnie gospodarować własnym budżetem.

W trakcie szkoleń uczestnicy mieli zapewnione wyżywienie.

Wsparcie dochodowe – zasilek celowy otrzymało 117 osób po 110zł miesięcznie na łączną kwotę 89 760 zł

Podczas realizacji projektu prowadzona była ewaluacja. Beneficjenci docenili projekt. Znaczna większość respondentów uważała, że uzyskane wsparcie przyczyni się do poprawy ich funkcjonowania w sferze społecznej i zawodowej.

Realizacja projektu odbywała się zgodnie z harmonogramem.

Działania Powiatowego Urzędu Pracy odnoszą się do kluczowych zagadnień mających wpływ na realizację Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Łomży.

Ramy prawne polityki rynku pracy oraz zadania państwa w sferze zatrudnienia, które mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego bezrobotnym, a także ich aktywizację zawodową, określa obowiązująca ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy uchwalona przez Sejm 20 kwietnia 2004 r., na kilka dni przed wejściem Polski do Unii Europejskiej. Zmiany sytuacji na rynku pracy, nowe wymagania gospodarcze, zmiany demograficzne, jak również konieczność dostosowania do przepisów wspólnotowych, wymusiły od tamtego czasu kilkukrotną nowelizację zapisów ustawy.

Podstawowym zadaniem Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży jest realizowanie programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, który jest częścią powiatowej i miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych. W tym celu PUP pozyskuje i gospodaruje środkami finansowymi, które są wykorzystywane na realizację zadań aktywizujących. Ponadto realizacja przyporządkowanych urzędowi pracy zadań wymaga ciągłej współpracy z innymi instytucjami i podmiotami rynku pracy.

Publiczne służby zatrudnienia świadczą swoje usługi przede wszystkim osobom fizycznym, oczekującym pomocy w znalezieniu zatrudnienia lub poruszania się po rynku pracy, jak również pracodawcom i innym instytucjom wymienionym w ustawie.

Do podstawowych zadań samorządu powiatu należy m.in.:

1. pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi na realizację zadań z zakresu aktywizacji lokalnego rynku pracy,
2. udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu zatrudnienia przez różnorodne formy wsparcia,
3. udzielanie pomocy pracodawcom w pozyskiwaniu odpowiednich pracowników,
4. rejestrowanie bezrobotnych i poszukujących pracy oraz wydawanie decyzji administracyjnych związanych ze statusem bezrobotnego lub udzielonymi świadczeniami,
5. organizowanie i finansowanie szkoleń i przygotowania zawodowego dorosłych,
6. współpraca z gminami w upowszechnianiu ofert pracy i informacji o usługach świadczonych przez powiatowy urząd pracy oraz organizacji robót publicznych, a także zatrudnienia socjalnego,
7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia,
8. realizacja zadań związanych z międzynarodowym przepływem pracowników oraz uczestnictwem w sieci EURES,
9. organizacja i realizowanie programów specjalnych i projektów pilotażowych.

Informacje statystyczne obrazujące sytuację na lokalnym rynku pracy na obszarze działania PUP w Łomży na koniec 2011 roku.

Grupa bezrobotnych	PUP w Łomży ogółem	PUP w Łomży w 2011 r.
Poziom bezrobocia - stopa bezrobocia	6276 14,8	5822 13,9
Liczba długotrwale bezrobotnych	3218	2644
Bezrobotni do 25 roku życia	1467	1474
Bezrobotni w wieku powyżej 50 lat	1367	1207
Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	1698	1615
Bezrobotni bez wykształcenia średniego	3196	2987

„Napływ” i „Odpływ” bezrobotnych w 2011 roku.

Wyszczególnienie	Obszar działania PUP w Łomży	W tym miasto Łomża	Udział miasta w ogółem w %
Napływ bezrobotnych	6619	4110	62,1
Odpływ bezrobotnych,	6165	3904	63,3
w tym			
– podjęcie pracy	3079	1974	64,1
– prace interwencyjne	150	102	68,0
– roboty publiczne	164	64	39,0
– dofinansowanie	42	32	76,2
– zatrudnienie na refundowanym stanowisku pracy	92	60	65,2
Szkolenie	63	39	61,9
Staż	333	204	61,3
Prace społecznie użyteczne	169	36	21,3
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny pracy lub udziału w formach aktywnych	68	42	61,8
Nie potwierdzenie gotowości do pracy	1515	987	65,1
Dobrowolna rezygnacja	543	338	62,2

Na realizację swoich zadań PUP w Łomży przeznaczył ogółem 14 613 609 zł. Największą kwotę tj. 8 362 437 zł wydatkowano na wypłatę zasiłków i świadczeń dla bezrobotnych / w tym 3 334 962 na opłacenie składki zdrowotnej za bezrobotnych bez prawa do zasiłku/. Na aktywizację bezrobotnych przeznaczono w roku 2011 - 5 715 300 zł.

W obecnym brzmieniu ustawa przewiduje wyodrębnienie w powiatowych urzędach pracy Centrów Aktywizacji Zawodowej, które są wyspecjalizowanymi komórkami organizacyjnymi, realizującymi zadania w zakresie usług rynku pracy oraz instrumentów rynku pracy. Zarówno usługi, jak i instrumenty rynku pracy są pojęciami ściśle określonymi przepisami omawianej ustawy, ustawodawca precyzyjnie określił też krąg osób i instytucji, wobec których mogą być zastosowane wraz z warunkami, jakie muszą być spełnione, aby mogło zostać udzielone stosowne wsparcie.

Do podstawowych **usług** świadczonych przez PUP w Łomży należą:

1. Pośrednictwo pracy.
2. Poradnictwo i informacja zawodowa.
3. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy.
4. Szkolenia.

Do podstawowych **instrumentów** rynku pracy realizowanych przez PUP w Łomży należą:

1. Staże.
2. Prace interwencyjne.
3. Roboty publiczne.
4. Przyznanie bezrobotnemu jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej / dofinansowanie /.
5. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy .
6. Prace społecznie użyteczne.
7. Dodatki aktywizacyjne.
8. Refundacja składek na ubezpieczenie społeczne dla członków założycieli spółdzielni socjalnej.

Wymienione wyżej usługi, poza szkoleniami, PUP w Łomży świadczy nieodpłatnie, bez limitu, odpowiednio do potrzeb i wniosków osób i pracodawców.

Dodatki aktywizacyjne również nie są limitowane, otrzymują je wszystkie osoby spełniające kryteria.

Założenia strategii i ich realizacja przez PUP w Łomży.

Łagodzenie skutków bezrobocia oraz rozwój regionalnych i lokalnych rynków pracy stanowi ważny problem społeczno-ekonomiczny. Znajduje to wyraz chociażby w tym, iż większość dokumentów rangi strategicznych, opracowywanych na poziomie regionalnym i lokalnym odnosi się do problematyki bezrobocia, wskazując na jego negatywne skutki oraz określając priorytety i kierunki działań, które doprowadzić mają do zmiany niekorzystnej sytuacji na rynkach pracy. Podobnie strategia rozwiązywania problemów społecznych na terenie miasta Łomża została zbudowana wokół pięciu obszarów strategicznych, określonych po zdiagnozowaniu problemów społecznych miasta, wśród których jest przeciwdziałanie bezrobociu i wykluczeniu społecznemu. Aby problemy rozwiązywać faktycznie, a nie pozostawiały one w sferze deklaracji, należy włączyć do współpracy jak najwięcej podmiotów. Niezbędne jest porozumienie władz samorządowych z publicznymi służbami zatrudnienia, przedsiębiorcami i partnerami społecznymi, w tym głównie organizacjami pracodawców, związkami zawodowymi, organizacjami pozarządowymi, jednostkami naukowymi i agencjami zatrudnienia.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy udostępnia płaszczyznę współdziałania na rzecz rynku pracy jaką może być partnerstwo lokalne.

Tak utworzone podmioty mogą aktywizować całe społeczności lokalne i zachęcać je do współpracy przy definiowaniu lokalnych problemów i rozwiązywaniu ich na poziomie gminy czy powiatu. Partnerstwa mogą tworzyć między innymi warunki do reintegracji długotrwale bezrobotnych, doskonalenia kwalifikacji pracowniczych i dostosowania ich do wymogów lokalnego rynku pracy, zapobiegania zagrożeniom, wobec których stoją osoby o niskich kwalifikacjach, do poprawy wydajności pracy.

Niestety, jak pokazują analizy prowadzone w Polsce, zainteresowanie tworzeniem partnerstw lokalnych jest znikome. Generalnie, należy stwierdzić, iż idea partnerstw lokalnych jest nieznaną. Wiedza przedstawicieli samorządu, jak i innych partnerów społecznych na ten temat jest powierzchowna i raczej deklaracyjna, niż rzeczywista. Powiatowy Urząd Pracy w Łomży jest zainteresowany rozpoczęciem i rozwinięciem takiej współpracy.

Ważnym elementem realizacji łomżyńskiej strategii jest współpraca Powiatowego Urzędu Pracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Współpraca w naszej ocenie układa się poprawnie, ale jej pogłębienie będzie bardzo pożądane. Osoby bezrobotne są jedną z kilku grup klientów pomocy społecznej, ponieważ bezrobocie jest przyczyną (np. ubóstwa) lub konsekwencją (np. niepełnosprawności) oraz innych problemów jednostki lub rodziny. W porównaniu do instytucji rynku pracy, instytucje pomocy społecznej widzą i biorą pod uwagę wszystkie problemy jednostki lub rodziny, a nie tylko brak pracy. Konieczność współpracy instytucji rynku pracy i instytucji pomocy społecznej w zakresie rozwiązywania problemów bezrobotnych wydaje się być oczywista, gdyż oba typy instytucji pracują na rzecz tego samego klienta.

Realizowana do 2015 roku strategia zobowiązuje PUP w Łomży do ochrony i wspierania grup osób określonych jako znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Są to głównie ludzie młodzi, po 50 roku życia, długotrwale bezrobotni, niepełnosprawni. Wymienione wyżej formy wsparcia / instrumenty rynku pracy/ mogą być kierowane do osób znajdujących się w takiej trudnej sytuacji. W roku bieżącym kontynuujemy realizację projektów „Postaw na siebie” i „Uwierz w swoje możliwości”. Wartość projektów to 839 259 zł i kwota ta pozwala na skierowanie 45 osób na staż i prace interwencyjne, beneficjentami pomocy są między innymi osoby po 50 roku życia. Ponadto poszukując środków na aktywizację bezrobotnych PUP w Łomży przygotowuje wniosek o dofinansowanie programu specjalnego. Powiatowa Rada Zatrudnienia w dniu 14 lutego br. pozytywnie zaopiniowała założenia takiego programu. Ogółem wartość programu to 1 563 031 zł w tym: wkład własny 478 100 zł, kwota Funduszu Pracy z rezerwy ministra 1 084 931 zł. Projekt jeśli otrzyma pozytywną ocenę Ministra Pracy i Polityki Społecznej, będzie skierowany do 70 osób bezrobotnych w wieku do 30 lat. Kolejnym działaniem PUP w tym zakresie będzie przygotowanie wniosku konkursowego do Urzędu Marszałkowskiego w Białymstoku w ramach Poddziałania 7.2.1. - Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Adresatem wsparcia w tym konkursie są osoby wymienione w strategii, tak więc aplikowanie o te środki jest aktywnym wkładem PUP w realizację polityki społecznej Miasta.

Charakterystyka usług i instrumentów rynku pracy świadczonych przez Centrum Aktywizacji Zawodowej w Łomży:

Opisane niżej formy wsparcia mogą być kierowane do wszystkich osób bezrobotnych. Natomiast staże, prace interwencyjne i roboty publiczne wyłącznie do osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, czyli grupy przewidzianej do wsparcia w strategii.

Pośrednictwo pracy jest najstarszą usługą świadczoną przez publiczne służby zatrudnienia. Odbiorcą jej są osoby bezrobotne, poszukujące pracy i pracodawcy. Jest realizowana zgodnie z następującymi zasadami: dostępności usług dla poszukujących pracy oraz dla pracodawców; dobrowolności – oznaczającej wolne od przymusu korzystanie z usług; równości – oznaczającej obowiązek udzielania wszystkim bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w znalezieniu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, pochodzenie etniczne, wyznanie lub orientację seksualną; jawności – oznaczającej, że każde wolne miejsce pracy zgłoszone do urzędu pracy jest podawane do wiadomości bezrobotnym i poszukującym pracy.

Istotą pośrednictwa jest kojarzenie oferty pracy z potencjalnym kandydatem. Na tak zdefiniowaną usługę składa się wiele szczegółowych działań: udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych; pozyskiwanie ofert pracy; upowszechnianie ofert pracy, w tym przez przekazywanie ofert pracy do internetowej bazy, udostępnianej przez ministra właściwego do spraw pracy; udzielaniu pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy; informowanie bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy; inicjowaniu i organizowaniu kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami; współdziałanie powiatowych urzędów pracy w wymianie informacji o możliwościach uzyskania zatrudnienia i szkolenia na terenie ich działania oraz informowanie bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach.

Poradnictwo zawodowe polega na udzielaniu bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia oraz pracodawcom w doborze kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych. Poradnictwo zawodowe jest świadczone w formie porad indywidualnych i grupowych. Porady indywidualne mogą być poprzedzone specjalistycznymi badaniami lekarskimi

i psychologicznymi, każdorazowo na ich przeprowadzenie powinien wyrazić zgodę bezrobotny. Poradnictwo grupowe jest prowadzone w formie warsztatów, treningów, zajęć aktywizujących, które poświęcone są problematyce rynku pracy, autoprezentacji i umiejętności planowania kariery zawodowej. Do tej formy poradnictwa można również zaliczyć spotkania informacyjno-edukacyjne organizowane dla młodzieży w formie pogadarek, wykładów, lekcji, prelekcji na temat procesów zachodzących na rynku pracy. Bez względu na to, w jakiej formie poradnictwo jest prowadzone opiera się, podobnie jak pośrednictwo, na przytoczonych wyżej stałych zasadach,

Usługi szkoleniowe są istotne w działalności publicznych służb zatrudnienia ze względu na niski potencjał kwalifikacyjny osób rejestrujących się jako bezrobotne i dominację osób o niskich kwalifikacjach w zasobie bezrobocia. Wśród osób tworzących tzw. bezrobocie rejestrowane najliczniejsze są grupy z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym. W takiej sytuacji szkolenia należy traktować jako ważny instrument doskonalenia kapitału ludzkiego, mającym na celu zwiększenie szans na pracę przez doskonalenie kwalifikacji i umiejętności osób poszukujących pracy. Według zapisów ustawy, starosta inicjuje, organizuje i finansuje z Funduszu Pracy szkolenia dla bezrobotnych w celu podniesienia ich kwalifikacji zawodowych i innych umiejętności, zwiększających szansę na uzyskanie zatrudnienia w wypadku: braku kwalifikacji zawodowych; konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji zawodowych; utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie, braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Organizacja szkoleń jest oparta na rzetelnej diagnozie lokalnego rynku pracy. PUP w Łomży ustalając kierunki szkoleń uwzględnia informacje zawarte w strategii rozwoju regionalnego, w wynikach badań ankietowych, analizach ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców oraz informacji o wolnych miejscach pracy zamieszczanych w prasie i Internecie. W roku bieżącym zaplanowano objęcie szkoleniem grupowym 30 osób. Będzie to ABC przedsiębiorczości dla bezrobotnych, którzy ubiegają się o dofinansowanie działalności. Dla 44 osób bezrobotnych, które uzasadnią celowość szkolenia, zaplanowano środki na szkolenia indywidualne.

Kolejną usługą wspierającą osoby bezrobotne na rynku pracy jest **pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy**. Pomoc ta polega na skierowaniu osoby będącej naszym klientem na odpowiednie szkolenie organizowane w Klubie Pracy. Z usługi tej mogą korzystać osoby, które: nie posiadają doświadczenia w poszukiwaniu pracy; utraciły motywację do poszukiwania pracy w związku z długotrwałym niepowodzeniem w jej poszukiwaniu; chcą powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zatrudnieniowej. Szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy są poprzedzone poradą indywidualną u doradcy zawodowego. Doradca na podstawie rozmowy z klientem wydaje opinię na temat uczestnictwa danej osoby w szkoleniu z zakresu poszukiwania pracy. Szkolenia takie mogą przyspieszyć odpływ klientów z zasobu bezrobocia do zasobu pracujących. Może to nastąpić na skutek przygotowania ich do poruszania się na lokalnym rynku pracy, jak i na skutek uświadomienia im następstw wynikających z biernej postawy w tym procesie. W roku bieżącym PUP w Łomży zaplanował przeszkolenie w Klubie Pracy 30 osób.

Obok wymienionych usług, urząd pracy uruchamia instrumenty rynku pracy, które mają motywować pracodawców do zatrudniania osób, których kwalifikacje i inne cechy nie są wystarczające do zatrudniania na zasadach ogólnych.

Staż oznacza nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Korzystając ze stażu, bezrobotny zdobywa doświadczenie zawodowe oraz zwiększa swoje szanse na rynku pracy. Otrzymuje także stypendium w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy. Staż może trwać od 3 do 12 miesięcy – jeżeli jest skierowany do osoby bezrobotnej do 25 roku życia lub do 27 roku życia (do 12 miesięcy po ukończeniu szkoły wyższej) oraz od 3 do 6 miesięcy – jeżeli jest skierowany do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Prace interwencyjne to zatrudnienie osoby bezrobotnej przez pracodawcę, które następuje w wyniku umowy zawartej między pracodawcą a powiatowym urzędem pracy. Ma ono na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych gwarantuje pracownikowi: umowę o pracę, minimalne wynagrodzenie, prawo do płatnego urlopu wypoczynkowego i zwolnień lekarskich. Pracodawcy przysługuje zwrot poniesionych kosztów zatrudnienia w wysokości uzgodnionej w umowie, jednak nie więcej niż wysokość zasiłku dla bezrobotnych i składki na ubezpieczenie społeczne. Okres i kwota refundacji są uzależnione od statusu bezrobotnego oraz środków finansowych pozostających w dyspozycji PUP.

Roboty publiczne to zatrudnienie bezrobotnego przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowywane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków. Skierowany na roboty publiczne bezrobotny jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę i przysługują mu uprawnienia wynikające z tego tytułu (np. prawo do urlopu wypoczynkowego). Poza tym zdobywa nowe doświadczenia zawodowe, co zwiększa jego szanse na rynku pracy. Otrzymuje także wynagrodzenie, które nie może być niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę. Pracodawcy przysługuje prawo do refundacji wynagrodzenia przez okres do 6 miesięcy. Powiatowy Urząd Pracy w Łomży refunduje pracodawcom wypłacone wynagrodzenie w wysokości do kwoty minimalnego wynagrodzenia. Jednakże w każdym przypadku zabiega o wkład własny pracodawcy w zatrudnienie pracownika / wkład własny pracodawcy to 30 %/. Współfinansowanie tego zatrudnienia umożliwia urzędowi skierowanie większej ilości osób bezrobotnych przy tej samej kwocie przeznaczonej na realizację robót publicznych. Obrazuje to zamieszczona wyżej tabela, z której wynika, że przy pełnej refundacji minimalnej płacy skierujemy 97 osób, natomiast współfinansowanie ze strony pracodawcy umożliwi pomoc 141 osobom.

Przyznanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej polega na wsparciu bezrobotnego kwotą 18 000 zł. Po otrzymaniu dotacji bezrobotny rejestruje własną działalność gospodarczą (w terminie wskazanym w umowie), a otrzymane środki musi wykorzystać zgodnie z ich przeznaczeniem w ciągu 30 dni od dnia podjęcia działalności gospodarczej. Na udokumentowanie i rozliczenie poniesionych wydatków pozostają 2 miesiące od dnia podjęcia działalności. Dotacje przyznaje się po uprzednim zabezpieczeniu jej zwrotu w formie poręczenia osób fizycznych, blokady rachunku bankowego lub gwarancji bankowej. Otrzymane środki podlegają zwrotowi, jeżeli działalność gospodarcza prowadzona jest przez okres krótszy niż 12 miesięcy albo beneficjent narusza inne warunki umowy.

O **refundację wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy** może ubiegać się podmiot prowadzący działalność gospodarczą, niepubliczne przedszkole i niepubliczna szkoła. Uwzględnienie przez PUP wniosku jest podstawą do wypłaty refundacji w wysokości 18 000 zł po dokonaniu przez podmiot rozliczenia i udokumentowaniu poniesionych kosztów oraz zatrudnieniu na tym stanowisku skierowanego bezrobotnego. Refundację przyznaje się po uprzednim zabezpieczeniu jej zwrotu w formie poręczenia osób fizycznych, blokady rachunku bankowego lub gwarancji bankowej. Otrzymane środki podlegają zwrotowi, jeżeli utworzone miejsce pracy nie jest utrzymane przez okres 24 miesięcy albo zatrudnienie

bezrobotnego na tym stanowisku trwa krócej niż 24 miesiące albo beneficjent narusza inne warunki umowy.

Prace społecznie użyteczne to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, które korzystają jednocześnie ze świadczeń pomocy społecznej. Prace te mogą być wykonywane w wymiarze **do 10 godzin tygodniowo** na terenie gminy, w której bezrobotny zamieszkuje lub przebywa. Pracodawca płaci realizującemu prace społecznie użyteczne co najmniej 7,30 zł za godzinę. PUP w Łomży refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy 4,08 zł / dopuszczalny limit refundacji to 60 % /.

Refundacja składek ZUS dla spółdzielni socjalnej. Jest to wsparcie przewidziane dla założonej w roku 2010 ze środków Funduszu Pracy – Spółdzielni Socjalnej „Alexis”. Pomoc polega na refundacji składek na ubezpieczenie społeczne należnych w roku 2012 od członków założycieli tej spółdzielni. Refundacja obejmuje składki leżące po stronie zatrudnionego oraz pracodawcy w pełnej wysokości, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia.

Dodatek aktywizacyjny, jest to finansowa forma wsparcia motywująca do podjęcia i kontynuacji zatrudnienia. Dodatek aktywizacyjny otrzyma bezrobotny, który posiada prawo do zasiłku i z własnej inicjatywy podejmie zatrudnienie lub inną pracę zarobkową. Dodatek jest wypłacany przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby jeszcze zasiłek, w wysokości do 50% zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy.

IV. Rozwijanie zintegrowanego systemu wsparcia na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych

Zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest utrzymanie jak najdłużej osób niepełnosprawnych i starszych w miejscu zamieszkania. W związku z tym niezbędne jest wsparcie osób wymagających pomocy w formie finansowej, rzeczowej jak też udzielenie pomocy w usługach.

W 2011r z powodu niepełnosprawności pomocą objęto 359 rodziny, z tytułu długotrwałej choroby 364 rodzin. Zasiłek stały z MOPS otrzymały 265 osób.

Osoby w podeszłym wieku, chore, niepełnosprawne wymagają pomocy w zaspakajaniu swoich potrzeb w miejscu zamieszkania i w środowisku. Taką pomoc świadczą opiekunki domowe zatrudnione w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. W 2011r. przeciętnie było zatrudnionych 47 opiekunek domowych na 46,5 etatu. Usługami opiekuńczymi objęto 119 osób. Liczba godzin przepracowanych przy świadczeniu usług opiekuńczych 81933.

W ramach usług specjalistycznych w 2011r przeciętnie było zatrudnionych 4 opiekunki na 3,5 etatu.

Usługami specjalistycznymi objęto 4 osoby. Liczba godzin przepracowanych przy świadczeniu specjalistycznych usług opiekuńczych w 2011r wyniosła 6 406.

Osoby niepełnosprawne w trudnej sytuacji materialnej korzystały z następujących form pomocy:

- zasiłek stały – 265
- zasiłek okresowy – 95
- zasiłek celowy na opał – 150
- zasiłek celowy na zakup leków- 215

- zasiłek na zakup odzieży – 52
- zasiłek na zakup żywności –230
- pomoc państwa w zakresie dożywiania -186
- usługi opiekuńcze – 123
- inne -86
- sprzęt medyczny – 8

Dużym wsparciem dla osób niepełnosprawnych, starszych jest działający przy MOPS **Klub Seniora**. Na dzień 31.12.2011 r. zatrudnionych w KS było 8 osób na 7,5 etatu. Klub Seniora działa za zasadach „dziennego pobytu” i jest placówką skupiającą seniorów z Miasta Łomży. Posiada 120 miejsc dla seniorów, z których korzystało w 2011r 160 osób (średnio 70 osób korzystających z posiłków, pozostałe osoby korzystały z działalności kulturalno - oświatowej). Wydano w 2011r 27 325 posiłków. Podstawową działalnością Klubu Seniora jest przygotowywanie posiłków, zapewnienie seniorom potrzeby bezpieczeństwa oraz działalność kulturalno – oświatowa. W ramach tej działalności Seniorzy mogą rozwijać swoje zainteresowania oraz różne formy terapii zajęciowej: utrzymanie sprawności fizycznej i umysłowej. Dlatego też ważne jest aktywne uczestnictwo osób starszych w zajęciach.

Głównymi stałymi formami zajęć w KS są:

- zajęcia komputerowe (obsługa komputera od podstaw, tworzenie dokumentów, obsługa internetu itp.),
- poniedziałkowe spotkania grupy teatralnej i kabaretowej,
- we wtorki odbywa się kurs tańca towarzyskiego z instruktorem (zajęcia te stanowią jednocześnie rehabilitację ruchową),
- w środy dzięki nawiązaniu współpracy z MDK-DŚT grupa seniorów tworzących zespół muzyczny korzysta z jego sali prób i sprzętu, a w godzinach popołudniowych odbywają się spotkania Zespołu Maryna
- czwartki to „Spotkania z książką” we współpracy z Biblioteką Miejską, a także zajęcia plastyczne,
- piątki to zajęcia teatralne i muzyczne,
- w drugą i czwartą sobotę m-ca organizowane są dla Seniorów zabawy taneczne.

Stałym codziennym elementem zajęć po śniadaniu jest ćwiczenie na sprzęcie gimnastycznym, czytanie prasy, oglądanie telewizji, gry w warcaby.

Ponadto Klub Seniora w 2011 roku współpracował z młodzieżą Łomżyńskiego Towarzystwa Muzycznego, organizował Dzień Dziadka i Babci w Przedszkolu Nr 2, Walentynki z gośćmi z ŚDS w Łomży, spotkania w Miejskiej Bibliotece, Dzień Matki, spotkanie z policją w ramach kampanii społecznej „Łomżyńscy Seniorzy”, Regionalnym Ośrodkiem Kultury w Łomży (jarmark wielkanocny, Przegląd Kapel i Śpiewaków Ludowych Zbójna 2011), Kolneńskim Ośrodkiem Kultury i Sportu (festiwal ludowy i spartakiada sportowa) itp. Seniorzy korzystali również z wycieczek do Morgownik, Łazienek Królewskich w Warszawie, wyjścia do kina w Łomży, czy też spotkania z seniorami w Klubie Seniora w Grajewie.

Osoby z zaburzeniami psychicznymi korzystają z usług **Środowiskowego Domu Samopomocy**.

W 2011r w Środowiskowym Domu Samopomocy w Łomży zatrudnionych było 8 osób na 7,5 etatów. Są to pracownicy na stanowiskach: kierownik, pielęgniarka, 3 instruktorów terapii zajęciowej, fizjoterapeuta, pracownik socjalny, pracownik gospodarczy.

Z usług w Środowiskowym Domu Samopomocy w 2011 r. korzystało 28 osób. Są to osoby z lekkimi zaburzeniami psychicznymi. W ramach nowych i wznowionych decyzji podopieczni ŚDS-u korzystali z następujących zajęć:

- integracyjne – 28 osoby
- kulinarne - 28 osób (codziennie uczestnicy przygotowywali ciepły posiłek, oraz przygotowywali różne potrawy, ciasta, desery na uroczystości okolicznościowe),
- trening budżetowy- 4 osoby (2 osoby dokonywały samodzielnych zakupów produktów żywnościowych, potrzebnych do zajęć kulinarnych, ze zwróceniem uwagi na cenę, i jakość artykułów. Z 2 osobami prowadzone były intensywne treningi racjonalnego gospodarowania miesięcznymi dochodami z uwzględnieniem planowania wydatków i gromadzenia oszczędności.
- trening dbałości o wygląd zewnętrzny i trening higieniczny –14 osób (w ramach treningu higienicznego 4 osoby skorzystały z natrysków, 2 osoby z pralki, 6 kobiet skorzystało z zabiegów kosmetyczno - higienicznych i upiększających, 2 osoby skorzystało z wizyty u stomatologa, motywowano do przestrzegania zasad dbałości o higienę jamy ustnej i uzębienie.
- terapia ruchowa – 27 osób (uczestnicy korzystali ze sprzętu rehabilitacyjnego na siłowni i różnych zabiegów: masaż Siatsu i Rolling na fotelu, masaż na macie w pozycji leżącej, masaż karku na poduszce oraz naświetlanie lampą Sollux i antydepresyjną),
- teatralno – muzyczne- 17 osób (przygotowywanie jasełek, programu artystycznego „Raz na ludowo”, spektakl eksperymentalny „Wigilijna opowieść”. Uczestnicy ŚDS dzięki uprzejmości dyrekcji Filharmonii Białostockiej uczestniczyli w ramach programu „EDU PRO ARTE” w próbie generalnej orkiestry symfonicznej, chóru i solistów z okazji obchodów Święta Niepodległości.
- redakcyjne kwartalnika : " ŚDS-ka" – 12 osób (wydano 4 numery czasopisma pełniącą funkcję edukacyjną, informacyjną, rozrywkową. Kwartalnik trafił do rodzin podopiecznych, do pacjentów PZP, Oddziału Dziennego Pobytu, Oddziału Psychiatrycznego w Łomży raz innych zaprzyjaźnionych placówek i instytucji.
- plastyczne - 12 osób (kontynuowano prace indywidualne i zbiorowe: linoryt, malarstwo-technika akwareli, rysunek, mozaika witrażowa, technika zdobnicza decoupage, modelowanie w masie plastycznej-solnej.
- rękodzielnicze – 11 osób (wiklina, tkanina, mozaika witrażowa-w pracowni wikliny i tkaniny wykonywano koszyczki i duże formy z sizalowego sznurka)
- zajęcia z języka angielskiego – 11 osób.

W celu zapewnienia integracji społecznej pracownicy ŚDS współpracowali z rodzinami podopiecznych i innymi osobami bliskimi, organizowano dni otwarte dla rodzin z okazji świąt, występy zespołu teatralno-muzycznego ŚDS, wycieczki do Teatru Dramatycznego i kina w Białymstoku, wyjazdy do Wilna i Trok, do Malborka, rejs po Narwi, wyjazd na zawody pływackie osób niepełnosprawnych w Ostrołęce. Organizowano również wspólne wyjścia kulturalno – rozrywkowe z Klubem Seniora i DPS w Łomży oraz spotkania z pacjentami i personelem Oddziału Dziennego Pobytu Szpitala Wojewódzkiego w Łomży. W ramach współpracy korzystano z pomocy pracowników socjalnych MOPS w Łomży oraz porad psychologa i prawnika z OIK. Ponadto współpracowano z Poradnią Zdrowia Psychicznego w Łomży, Centrum Diagnostyki i Leczenia Chorób Psychiczych SALUS. Nawiązano również współpracę z MOSiR w Łomży (dotyczy zajęć na basenie) oraz Wyższą Szkołą Agrobiznesu (dwa razy w tygodniu podopieczni ŚDS korzystali z hali sportowej). Wspólnie z MDK-DŚT i Klubem Garnizonowym w Łomży zorganizowano jubileuszową wystawę prac uczestników ŚDS z okazji 15- lecia istnienia placówki. Kontynuowano współpracę z Biblioteką Miejską, z której zbiorów regularnie korzystają podopieczni ŚDS.

V. Budowa zintegrowanego systemu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych

W 2011 roku realizatorami zadań w/w „Programu” były instytucje i organizacje, które wykonują zadania z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przeciwdziałania przemocy, jak również instytucje kulturalne, stowarzyszenia i kluby sportowe (*nie mające statutowego zapisu w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi*) realizujące zadania z zakresu propagowania zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania wolnego czasu wśród dzieci i młodzieży ze środowisk szczególnie zagrożonych patologiami.

PROFILAKTYKA I STOPNIA (ogólna liczba uczestników : 18.514)

1. Edukacja rodziców i wychowawców w zakresie pomocy młodzieży w utrzymaniu abstynencji
2. Wdrażanie w szkołach programów profilaktycznych dotyczących szkodliwości używania substancji psychoaktywnych i szkodliwości picia alkoholu.
3. Wspieranie ogólnopolskich i lokalnych kampanii edukacyjnych skierowanych do społeczności lokalnej, promujących zdrowie i trzeźwość.
4. Dożywanie dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
5. Współpraca z lokalnymi środkami masowego przekazu (media) w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów patologii społecznych.
6. Szkolenia dla pracowników placówek oświatowych, oświatowo – wychowawczych itp z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.
7. Organizowanie nieodpłatnych pozalekcyjnych zajęć (np.: sportowych, kulturalnych etc) jako alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież ze środowisk szczególnie zagrożonych patologiami.
8. Ograniczanie dostępności alkoholu i substancji psychoaktywnych, poprzez promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia, szkolenia sprzedawców oraz kontrolę miejsc sprzedaży i podawania alkoholu

W ramach ograniczenia dostępności alkoholu dla dzieci i młodzieży do 18 lat prowadzone są kontrole punktów sprzedaży, i podawania napojów alkoholowych. W 2011 roku Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła kontrole 288 punktów.

PROFILAKTYKA II STOPNIA (ogólna liczba uczestników : 477 osób)

1. Rozwój profesjonalnych form pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej (dla dzieci i młodzieży wychowującej się w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym, narkomanią i przemocą w rodzinie).
2. Wspieranie świetlic socjoterapeutycznych, w szczególności przeznaczonych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie.
3. Wspieranie działań Ośrodka Interwencji Kryzysowej.
4. Rozszerzenie ofert pomocy dla rodzin, które ponoszą konsekwencje wynikające z nadużywania alkoholu przez członka rodziny.
5. Podejmowanie działań w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania przemocy w rodzinie (edukacja społeczności lokalnej, podnoszenie kwalifikacji osób pracujących z ofiarami przemocy w rodzinie itp .

6. Udzielanie pomocy rzeczowej dzieciom i młodzieży z rodzin, w których istnieje problem alkoholowy, w formie dożywiania, zakupu podręczników, pomocy szkolnych, leków, odzieży, pokrywania kosztów udziału w wycieczkach szkolnych, koloniach i obozach, a także w formie pokrywania innych kosztów wpływających bezpośrednio na poziom ich życia.
7. Zastosowanie procedury „Niebieskiej Karty”

PROFILAKTYKA III STOPNIA (ogólna liczba uczestników : 8.642 osoby)

1. Zwiększenie niezbędnych oddziaływań terapeutycznych (dzieci, młodzież, dorośli).
2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników placówek leczenia odwykowego, pracujących z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi, ofiarami przemocy w rodzinie w tym z problemami alkoholowymi.
3. Zwiększenie dostępności informacji o formach pomocy (osoby uzależnione, współuzależnione, ofiary przemocy ,problemy alkoholowe, problemy narkomanii).
4. Wspieranie organizacji pozarządowych i instytucji w zakresie realizacji zdrowego stylu życia dla osób po zakończonej terapii i trzeźwiejących alkoholików.
5. Wspieranie rozwoju leczenia odwykowego.

PRYZNANE ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ ZADAŃ W RAMACH ŁOMŻYŃSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PATOLOGII SPOŁECZNEJ NA 2011 ROK Z UWZGLĘDNIENIEM PODZIAŁU NA PROFILAKTYKĘ I,II, III STOPNIA.

Rodzaj	Kwota dofinansowania	Liczba programów
PROFILAKTYKA I STOPNIA	714.885,40 zł	55
PROFILAKTYKA II STOPNIA	190.732,80	9
PROFILAKTYKA III STOPNIA	41.153,80 zł	4
Ogółem :	946.772,00 zł (w tym kwota wykorzystana : 945.271,69 zł)	68

VI. Wsparcie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego

Wolontariat

Uchwałą Nr 133/XVII/11 dnia 30 listopada 2011r został przyjęty program wolontarystyczny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży na lata 2011-2016. Głównym celem programu jest zwiększenie aktywności obywatelskiej mieszkańców miasta Łomża oraz propagowanie uczestnictwa w zaspakajaniu potrzeb i zainteresowań

W grudniu 2011r zostały podjęte działania w zakresie pozyskania wolontariuszy oraz osób, które potrzebują pomocy wolontarystycznej. Została również opracowana ulotka z informacją o realizacji programu i przekazana do ogólnej wiadomości. Pozyskano 5 wolontariuszy, które udzielają pomocy dzieciom w nauce z języka angielskiego, matematyki, chemii.

Dla jednej osoby niepełnosprawnej świadczona jest pomoc w usługach – robienie zakupów, wypożyczanie książek z biblioteki, oraz wspólne spędzanie wolnego czasu.

Celem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest rozpropagowanie idei wolontariatu i objęcie większej ilości osób niepełnosprawnych w tym także pomoc rodzicom gdzie znajduje się dziecko niepełnosprawne oraz uczniom mających problemy w nauce.

Współpraca z organizacjami społecznymi

Na podstawie art. 2.2 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r „Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi”.

Współpraca pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży z w/w podmiotami polega na informowaniu o możliwościach uzyskania i opiniowaniu osób zgłaszanych do otrzymania pomocy świadczonej przez te instytucje.

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dotyczącymi wprowadzenia ujednoczonych zasad przekazywania żywności dla najuboższej ludności UE w ramach programu unijnego PAED – podstawą do wydania tej formy pomocy były listy sporządzone przez pracowników MOPS w oparciu o ustalone kryteria wyboru beneficjenta. Pomoc rzeczowa w postaci żywności w ramach programu PAED dystrybuowana była za pośrednictwem CARITAS Diecezji Łomżyńskiej. Pracownicy MOPS kwalifikowali osoby na podstawie określonych kryteriów. Żywność wydawana była w parafiach i w Związku Emerytów i Rencistów w Łomży. W 2011r pomoc otrzymało ok. 2000 osób w tym 1400 w parafiach. Do pozyskiwania pomocy w postaci bezpłatnego posiłku wydawanego przez kuchnię Caritas skierowano ok. 150 rodzin z terenu miasta. Pracownicy socjalni MOPS co miesiąc weryfikują listy osób otrzymujących pomoc w formie obiadów i kierują do otrzymania tej formy pomocy kolejne osoby.

W ramach współpracy z PCK Oddział w Łomży - osoby zgłaszające się o pomoc są informowane o możliwości uzyskania pomocy rzeczowej w postaci odzieży i art. gospodarstwa domowego. Dwukrotnie tworzone były listy osób zakwalifikowanych do uzyskania pomocy w postaci talonów na zakup artykułów spożywczych w okresie świątecznym.

Pracownicy socjalni informują o możliwościach uzyskania pomocy finansowej oferowanej przez organizacje pozarządowe i tak m.in. weryfikują i kwalifikują osoby do uzyskania pomocy w ramach prowadzonych programów np. Program „Skrzydła” prowadzony przez Caritas.

W miarę możliwości prowadzone są działania zmierzające do pozyskania i dystrybucji artykułów pozyskanych od osób fizycznych i prawnych. W 2011roku w wyniku prowadzonych działań – podopieczni MOPS uzyskali nieodpłatnie pomoc rzeczową w postaci nowej odzieży i bielizny, artykułów szkolnych, zabawek dla dzieci, mebli i wyposażenia mieszkania.

Prowadzone działania obejmują również informowanie beneficjentów pomocy społecznej o miejscach gdzie można uzyskać bezpłatne poradnictwo.

Dzieci osób korzystających z pomocy korzystały ze wsparcia w świetlicach socjoterapeutycznych prowadzonych przez TPD i Caritas.

2. Fundacja „OCALENIE”

2011 rok był dla Fundacji „Ocalenie” rokiem pełnym nowych wyzwań. Został zorganizowany pierwszy w Łomży Dzień Uchodźcy, powstała wystawa zdjęć „W połowie drogi...”, rozwijane były działania wolontariackie. W Punkcie Konsultacyjnym zostało udzielonych ponad 1527 porad, odbyło się 130 godzin warsztatów, oraz 900 godzin zajęć z języka polskiego.

W 2011 roku Fundacja „Ocalenie” kontynuowała działania podjęte w ramach projektu „Q – Integracji” realizowanego ze środków Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców oraz budżetu Państwa, skierowanego do uchodźców mieszkających w Łomży i Czerwonym Borze, oraz projekt poszerzający nasze działania w Łomży skierowany do uchodźców i społeczności lokalnej, a realizowany ze środków Fundacji im. Stefana Batorego.

W 2011 roku udzielono w Punkcie Konsultacyjnym Fundacji „Ocalenie” w Łomży ponad 1527 porad, dotyczących takich aspektów życia jak poszukiwanie pracy i mieszkań, pomoc w kontaktach z polskimi szkołami i urzędami, kontaktach z personelem medycznym, pomoc psychologiczna, prawna i poradnictwo socjalne.

Odbyło się 130 godzin warsztatów, zarówno dla Polaków jak i uchodźców, oraz 900 godzin języka polskiego dla uchodźców.

W działania Fundacji zaangażowani byli także wolontariusze. W okresie wakacyjnym wolontariusze prowadzili zajęcia świetlicowe, oraz organizowali wyjścia na zewnątrz: zabawy sportowe, wycieczki.

Ważnym wydarzeniem była też pokazywana w kwietniu wystawa „W połowie drogi...” przedstawiająca mieszkających w Łomży uchodźców. W okresie wakacyjnym nasi wolontariusze i wolontariuszki prowadzili zajęcia świetlicowe, oraz organizowali wyjścia na zewnątrz: zabawy sportowe, wycieczki.

Fundacja „Ocalenie” brała udział w takich wydarzeniach jak Ogólnopolskie Forum Inicjatyw Pozarządowych OFIP, Wielokulturowe Street Party, akcje w ramach Europejskiego Roku Wolontariatu. W ramach tych akcji omawiane były działania podejmowane w Łomży, o łomżyńskim wolontariacie, ale przede wszystkim o wielokulturowości.

W załączeniu:

1. Plan podjętych działań w 2012r

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Promocyjnego Społecznej
w Łomży
mgr inż. Wiesław Jagielak

Plan działań w 2012r do „Strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie miasta Łomża na lata 2007-2015

CELE STRATEGICZNE – główne obszary działania na rok 2012

I. Systematyczna analiza istniejących problemów społecznych

Lp.	Planowane działania - 2012	Instytucje uczestniczące	Okres realizacji		Wskaźniki	Finanse
			rozpoczęcie	zrealizowane		
1.	Sprawozdania MIPPS-03, sprawozdania z działalności pokrewnych instytucji, które mają wpływ na rozwiązywanie problemów społecznych	MOPS, PUP, OIK	styczeń - 2012	Nadal	Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy	
2.	Analiza problemów społecznych i wytyczanie kierunków działań o charakterze naprawczym	MOPS, PUP, OIK	styczeń - 2012	Nadal	Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy	
3.	Praca socjalna w środowiskach zagrożonych dysfunkcjami, monitoring	Zespół Interdyscyplinarny	styczeń -2012	Nadal	Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy	
4.	Prowadzenie Niebieskich kart, monitoring	Zespół Interdyscyplinarny	styczeń - 2012	Nadal	Liczba wszczętych i zakończonych procedur Niebieskie Karty	

II. Wsparcie rodzin z dziećmi a w szczególności zapobieganie patologiom społecznym

Lp.	Planowane działania	Instytucje uczestniczące	Okres realizacji		Wskaźniki	Finanse
			rozpoczęte	zrealizowane		
1.	Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemycy domowej	MOPS, Sąd, Kurator Sądowy, OIK	marzec 2012	W trakcie	liczba osób, którzy ukończy program	25 000 zł
2.	Prowadzenie 2 Środowiskowych Ognisk Wychowawczych TPD w Łomży	Urząd Miasta Łomża, TPD	01.01.2012	31.12.2012	70 dzieci	47.938,00
3.	Budowanie środowiskowego systemu pomocy dzieciom i młodzieży – wypoczynek wakacyjny	PUW Białystok, TPD	12.07.2012	25.07.2012	40 dzieci	-
4.	Wypoczynek wakacyjny Lato 2012	Urząd Miasta Łomża, KO Białystok MP i PS FIO 2012	01.07.2012	30.08.2012	150 dzieci	
5.	„Jesteśmy z Tobą „ – wspieranie działań mających na celu aktywizację oraz osłonę społeczną osób, rodzin i grup ze środowisk zagrożonych ubóstwem i	ROPS Białystok, TPD	01.04.2012	31.12.2012	100 dzieci	6.300,00

6.	„Można inaczej – program profilaktyczno terapeutyczny z elementami edukacji, zabawy i przygody skierowany do dzieci, młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym	ROPS Białystok, Urząd Miasta Łomża, TPD	01.04.2012	31.12.2012	120 dzieci	8.550,00
7.	„Wspólny szlak„ – program zajęć integracyjnych dla dzieci niepełnosprawnych i ich zdrowych rówieśników	ROPS Białystok, TPD	01.04.2012	31.12.2012	50 dzieci	4.280,00
8.	Promowanie zdrowego stylu życia poprzez prowadzenie zajęć korekcyjnych dla dzieci z zaburzonym rozwojem somatycznym- gimnastyka korekcyjna	Urząd Miasta Łomża, TPD	01.01.2012	31.12.2012	50 dzieci	5.500,00
9.	Spotkanie wigilijne dzieci ze Środowiskowych Ognisk Wychowawczych	Urząd Miasta Łomża, ROPS Białystok, TPD		10.12. 2012	70 dzieci	4.000,00
10.	Program Świetlica – Dzieci - Praca na rzecz wsparcia dziecka i rodziny	MP i PS, TPD, Szkoły	01.07.2012	30.08.2012	120 dzieci	-
11.	Organizacja i prowadzenie akcji wypoczynkowej „LATO 2013”	KO Białystok, PUW Białystok, ROPS Białystok, Urząd Miasta Łomża, TPD	01.07.2013 do 30.08.2013		300 dzieci	
12.	Pomoc rodzinom w kryzysie	Zespół Interdyscyplinarny OIK	styczeń 2012	Nadal	Liczba osób, które przezwytrzymały kryzys	

III. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin oraz ich integracja ze społeczeństwem

Lp.	Planowane działania	Instytucje uczestniczące	Okres realizacji		Wskaźniki	Finanse
			rozpoczęte	zrealizowane		
1.	Poradnictwo społeczne i psychologiczne dla osób bezrobotnych w kryzysie	MOPS, OIK	W trakcie	Nadal	Liczba osób, które skorzystają z poradnictwa	
2.	Uczestniczenie w Projekcie aktywizacji zawodowej młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo wychowawcze –Story cheering.	Fundacja DRABINA ROZWOJU	Maj 2012	Grudzień 2013	Liczba wychowanków 6-10	Środki finansowane przez Unię Europejską
3.	Aktywizacja bezrobotnych ze środków przyznanych w ramach Funduszu Pracy: 1. szkolenia 2. Staże 3. Prace interwencyjne 4. Roboty publiczne 5. Refundacja wyposażenia stanowiska pracy 6. Prace społecznie użyteczne 7. Zwrot składek ZUS dla spółdzielni społecznej	PUP	styczeń -2012r. styczeń -2012 r. styczeń –2012 styczeń -2012 r. styczeń - 2012 r.	grudzień - 2012r. grudzień - 2012r. grudzień - 2012r grudzień - 2012 r. grudzień - 2012 r.	74 osoby 107 osób 50 osób 97 osób 32 stanowiska	126.000 zł 784.120 zł 358.000 zł 1 018.780 zł 576.000 zł 54. 600 zł 27. 000 zł

4.	<p>Aktywizacja bezrobotnych w ramach dofinansowania ze środków EFS. Projekt Nowe Perspektywy</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Staże 2. Prace interwencyjne 3. Szkolenia grupowe 4. Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej 	PUP	<p>luty - 2012 r. luty - 2012 r. luty - 2012 r. luty - 2012 r.</p>	<p>grudzień - 2012 październik - 2012 październik - 2012 październik - 2012</p>	<p>160 osób 81 osób 30 osób 53 osoby</p>	<p>1.152.000 zł 327.078 zł 47.194 zł 954.000 zł</p>
5.	<p>Aktywizacja bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ramach dofinansowania ze środków EFS. Projekt „Pomoc na siebie”</p> <p>Staż i prace interwencyjne, w tym 30 % w ramach zielonych miejsc pracy.</p>		Wrzesień 2011 r.	31.03.2013 r.	30 osób	529.938 zł
6.	<p>Aktywizacja bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia w ramach dofinansowania ze środków EFS. Projekt „Uwierz w swoje możliwości”</p> <p>Staż i prace interwencyjne, w tym 30% w ramach zielonych miejsc pracy.</p>	PUP	Wrzesień 2011 r.	30.06.2013 r.	15 osób	309.321 zł

7.	Aktywizacja bezrobotnych w wieku do 30 roku życia w ramach programu specjalnego „Rozwiń skrzydła swojej kariery”	PUP	Kwiecień 2012r. złożony projekt konkursowy	31.12.2012 r.	64 osoby	800. 400 zł
	Aktywizacja bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat w ramach programu specjalnego „Motywacja, aktywność, praca”	PUP	Kwiecień 2012 r. złożony projekt konkursowy	31.12.2012 r.	25 osób	318.300 zł
8.	Przeszkolenie na doradców ds. zielonych miejsc pracy – 3 pracowników PUP Łomża w ramach modułów: - gospodarowanie odpadami - odnawialne źródła energii - powietrze i klimat - woda i ścieki - szkolenie administracyjne	PUP	Marzec 2012 r.	30.05.2012 r.	3 osoby	Szkolenie finansowane ze środków WUP w ramach projektu „Analiza regionalna przedsiębiorstw w zakresie zapotrzebowania na zawody związane z zieloną gospodarką...”
9.	Realizacja projektu systemowego – „Nowa droga do sukcesu” współfinansowany ze środków UE	MOPS	lutych 2012	W trakcie (grudzień 2012)	liczba osób bezrobotnych, którzy otrzymują różne formy wsparcia	587 047 zł

10.	Prace społecznie użyteczne	MOPS, PCK, MPGKM	marzec 2012	grudzień 2012	liczba osób wykonujące prace społecznie użyteczne	62000 zł
-----	----------------------------	---------------------	-------------	---------------	--	----------

Plan na 2013

- realizacja projektu systemowego – „ EFS – Nowa droga do sukcesu” dla osób i nieaktywnych zawodowo- MOPS
  - kontynuacja projektu „Postaw na siebie” - PUP
  - kontynuacja projektu „Uwierz w swoje możliwości”- PUP
- Pozostałe działania aktywizujące uzależnione będą od wielkości środków w ramach Funduszu Pracy

IV. Rozwijanie zintegrowanego systemu wsparcia na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych

Lp.	Planowane działania	Instytucje uczestniczące	Okres realizacji		Wskaźniki	Finanse
			rozpoczęte	zrealizowane		
1.	Pomoc finansowa na zabezpieczenie podstawowych potrzeb życiowych	MOPS	Tak	Nadal	liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pomocą	
2.	Zapewnienie pomocy w postaci usług opiekuńczych	MOPS	Tak	Nadal	liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	1 311 000
3.	Zapewnienie potrzeb wyższego rzędu osobom starszym i niepełnosprawnym (zajęcia kulturalno-oświatowe)	MOPS Klub Seniora, SDS, Szkoła, Policja, Biblioteka, DPS	Tak	Nadal	liczba osób korzystających z działalności Klubu Seniora	

4.	Poradnictwo społeczne i psychologiczne dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin	MOPS, OIK	Tak	Nadal	liczba osób, które skorzystają z poradnictwa	
5.	<p>Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej</p> <p>1. Dofinansowanie do wysokości 50% procentowania kredytu bankowego</p> <p>2. Zwrot kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych</p> <p>3. Przyznanie osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wnieśienia wkładu do spółdzielni społecznej</p> <p>4. Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy osób niepełnosprawnych</p> <p>5. Finansowanie szkoleń organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy</p> <p>6. Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie</p>	<p>Urząd Miejski PFRON PUP Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje Pracodawców i pracodawcy Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności</p> <p>Organizacje pozarządowe</p>	styczeń 2012	W trakcie	673- liczba osób, które otrzymają pomoc	1 714 741,00

<p>pozostających w zatrudnieniu</p> <p>7. Zwrot kosztów adaptacji pomieszczeń zakładu pracy w szczególności pomieszczeń w związku z przystosowaniem stanowisk pracy, adaptacji lub nabycia urządzeń ułatwiających wykonanie pracy lub wykonanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy, zakupu i autoryzacji oprogramowania oraz urządzeń i technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, rozpoznania przez służby medycyny pracy</p> <p>8. Zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy</p> <p>9. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny – osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej</p> <p>10. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych</p> <p>11. Dofinansowanie kosztów zwiększenia liczby uczestników warsztatów terapii zajęciowej</p>					
--	--	--	--	--	--

	<p>12. Dofinansowanie kosztów utworzenia warsztatów terapii zajęciowej</p> <p>13. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych</p> <p>14. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny - osoby niepełnosprawne</p> <p>15. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych</p> <p>16. Dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane</p>					
--	---	--	--	--	--	--

osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów				778 – liczba osób objętych programem	1 913 927,00 Środki PFRON, środki Miasta imie
6. Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych 2008-2013	Administracja samorządowa Administracja rządowa Samorząd województwa PFRON Powiatowy Urząd Pracy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje Pracodawców ii pracodawcy Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności Organizacje pozarządowe	od 2008r	W trakcie		

7.	„Program Wyrównywania Różnic Między Regionami II”	Miasto Łomża MOPS Bursa Nr 3 w Łomży	od 2011r	2012	105 – liczba osób objętych programem	199 186,00 w tym 92 074,04 PFRON 107 111,96 środki miasta
----	---	---	----------	------	--------------------------------------	--

V. Budowa zintegrowanego systemu profilaktyki rozwiązywania problemów uzależnień

Lp.	Planowane działania	Instytucje uczestniczące	Okres realizacji		Wskaźniki	Finanse
			rozpoczęte	zrealizowane		
1.	Promowanie zdrowego stylu życia poprzez realizację programów z profilaktyki alkoholowej i innych uzależnień.	Urząd Miasta Łomża, ROPS Białystok	01.01.2013		300 dzieci	

VI. Wsparcie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego

Lp.	Planowane działania	Instytucje uczestniczące	Okres realizacji		Wskaźniki	Finanse
			rozpoczęte	zrealizowane		
1.	Organizacja imprez edukacyjno rozwojowych dla dzieci ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym	Urząd Miasta Łomża, ROPS Białystok, placówki oświatowe	01.03.2012	W trakcie	150 dzieci	
2.	Tworzenie warunków dla wolontariatu, pozyskiwanie wolontariuszy	MOPS, OIK	styczeń - 2012	Nadal	- liczba osób, które skorzystały z pomocy wolontariusza, - liczba wolontariuszy pracujących w OIK, MOPS	
3.	Ciągła współpraca z organizacjami pozarządowymi	organizacje pozarządowe	styczeń 2012	Nadal		

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pracy Społecznej
w Łańcu
mgr inż. Wiesław Jagielak